

BULLETIN

č. 1, 2005, roč. IX.

OBSAH

- 2 **Informace o činnosti orgánů KSKŘI**
KSKŘI a stát
- 5 Návrh na změnu § 8 zák. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání
- 6 Právní úprava odměňování správce konkursní podstaty a uplatnění DPH
- 7 Návrh na úpravu § 105 novely zákona o DPH
Návrh některých změn v účtování účetní jednotky, na kterou byl prohlášen konkurs
Hovoříme s odborníky
- 8 Nový archivní zákon č. 499/2004 Sb.
KSKŘI a zahraničí
- 9 Nadměrný odpočet DPH
- 10 INSOL International
Články - statě - úvahy
- 10 Ohlédnutí za vývojem profesionalizace správce konkursní podstaty
Ing. Erich Deutsch
- 12 **Judikáty**
Informace z tisku
- 22 Rekodifikace úpadkového práva
- 24 **KSKŘI radí**
- 24 **Info sekretariátu**

Vydavatel:

Komora specialistů pro krizové řízení a insolvenční v České republice (správců majetku, likvidátorů, správců konkursních a vyrovnávacích podstat)
Redakční rada:

Vedoucí: Doc. Ing. Anna Klosová, CSc.

Členové: Ing. Erich Deutsch, Ing. Václav Pelikán, Pavlína Linhartová

Adresa redakce: Komora specialistů pro krizové řízení a insolvenční v ČR, Dlouhá 16, 110 00 Praha 1

tel.: 224 818 414, 227 195 276

fax: 227 195 275, e-mail: info@kskri.cz

Sazba, distribuce a příjem inzerce:

Infomedia, s.r.o., Hráského 15, 148 00 Praha 4, tel./fax: 271 911 131.

e-mail: infomedia@infomedia.cz.

Vážení členové Komory specialistů pro krizové řízení a insolvenční v ČR, vážení čtenáři,

na základě rozhodnutí představenstva Komory a v souladu se schváleným rozpočtem Komory na rok 2005 připravila redakční rada ediční plán pro tři čísla Bulletinu v letošním roce. Naším cílem je připravit pro Vás co nejvíce informací o činnosti představenstva, dozorčí rady, odborných komisí a územních sekcí, informovat Vás o řešených problémech, připravovaných návrzích na legislativní úpravy v oblasti konkursních a vyrovnávacích řízení a likvidací.

Věříme, že Vás upoutá nová barevná úprava obálky našeho komorového tisku a nová struktura rubrik poskytne lepší přehled a orientaci v připravených informacích. V rubrice „KSKŘI a stát“ Vás budeme informovat o spolupráci Komory se státními a vládními institucemi, konkursními soudy a konkursními soudci při řešení problémů v oblasti insolvenčního řízení, o uskutečněných jednáních a o připravených návrzích. V rubrice „KSKŘI a zahraničí“ Vás budeme pravidelně informovat o spolupráci, která byla navázána s profesními sdruženími v zemích střední Evropy. Chceme Vám zprostředkovat informace o dění v partnerských profesních sdruženích v zahraničí. Zástupci naší Komory se účastní odborných seminářů pořádaných partnerskými sdruženími na Slovensku a v Maďarsku. Výměna zkušeností z oblastí insolvenčních řízení by mohlo být vzhledem k obdobnému vývoji situace v legislativě zemí v procesu jejich transformace nejenom zajímavá, ale také může poskytnout řadu námětů pro řešení situace v ČR. Redakční rada osloví za Vás domácí i zahraniční specialisty a požádá je o sdělení stanoviska k aktuálním problémům likvidací a konkursů.

Rubrika „Články – statě – úvahy“ Vám všem dává prostor, abyste se mohli aktivně spolupodílet na tvorbě nové podoby Bulletinu. Vaše náměty, úvahy, zkušenosti mohou poskytnout cenné informace pro ostatní členy Komory, mohou naznačit směr, kterým by bylo vhodné jít při návrzích na změnu legislativních úprav. Redakční rada Vaše příspěvky uvítá a již nyní Vám za ně děkuje. Příspěvky do Bulletinu posílejte na adresu sekretariátu Komory poštou, faxem nebo elektronicky.

Pro všechny zájemce je vytvořen prostor pro placenou inzerci v Bulletinu. Všechny potřebné informace získáte u Infomedia, s.r.o., společnosti, která zajišťuje sazbu, distribuci i příjem inzerce (kontakt infomedia@infomedia.cz).

Redakční rada upozorňuje, že všechny základní informace o Komoře – plán práce představenstva, plány práce odborných komisí a územních sekcí, judikáty, příspěvky a aktuality, budou přístupné na webových stránkách Komory (www.kskri.cz). Sekretariát KSKŘI bude přijímat příspěvky pouze v elektronické formě (formát txt, rtf, doc, pdf nebo jpg).

Vaše

Redakční rada

Upozorňujeme čtenáře, že názory zveřejněné v Bulletinu nereprezentují oficiální stanovisko KSKŘI v ČR. Rádi bychom podnítili odbornou diskusi a otiskneme vaše názory a připomínky k problémům stejně tak i k obsahu Bulletinu, které nám na sekretariát KSKŘI v ČR zašlete.

NOVÉ ORGÁNY KOMORY

Rok 2004 byl rokem volebním, kdy jste svými hlasy na valné hromadě zvolili nové představenstvo a dozorčí radu KSKŘI v ČR. Územní sekce volily nový výbor, který delegoval do představenstva svého předsedu. Na prvním zasedání představenstva dne 14. prosince 2004 proběhla volba prezidenta a viceprezidentů. Složení **představenstva Komory** pro tříleté funkční období je následující:

JUDr. Jarmila VESELÁ - prezidentka
Ing. Erich DEUTSCH - 1. viceprezident
Ing. Jiří KREJČÍŘÍK - 2. viceprezident
JUDr. Světlana ZVOLÁNKOVÁ - členka představenstva
Prof. Ing. Vladimír KLABAN, CSc. - člen představenstva
Ing. Jozef ŠRÁMEK - člen představenstva
JUDr. Václav KULHAVÝ - člen představenstva
Ing. Vladimír MALČÍK - předseda Jihomoravské územní sekce, člen představenstva
JUDr. Bohumír JANEČEK - předseda Severomoravské územní sekce, člen představenstva
Ing. Jiří KLÍMA - předseda Středočeské územní sekce vč. hl. m. Prahy, člen představenstva
JUDr. Jiří MAGASANIK - předseda Severočeské územní sekce, člen představenstva
Mgr. Karel TOUSCHEK - předseda Západočeské územní sekce, člen představenstva
JUDr. Milena NOVÁKOVÁ - předsedkyně Jihočeské územní sekce, členka představenstva
Ing. Jitka JISKROVÁ - předsedkyně Východočeské územní sekce, členka představenstva

Dne 10. února 2005, na svém 2. zasedání, zvolila dozorčí rada KSKŘI v ČR ze svého středu předsedu. Složení **dozorčí rady** je následující:

Ing. Radek DEUTSCH - předseda
Ing. Václav PELIKÁN - člen dozorčí rady
JUDr. Zdeněk INDRÁČEK - člen dozorčí rady

INFORMACE ZE 106. ZASEDÁNÍ PŘEDSTAVENSTVA

(27. ledna 2005)

Představenstvo, mimo jiné, opětovně projednávalo jeden z bodů svého plánu práce pro rok 2005 „**Problémy ve výkonu činnosti likvidátorů**“. Diskuse se zaměřila na

- velké množství likvidací,
- problémy s financováním likvidací,
- časté přechody likvidací do konkursů,
- nízké odměny likvidátorů jmenovaných soudem.

Představenstvo pověřilo své členy JUDr. Václava Kulhavého a JUDr. Jiřího Magasanika zpracováním analýzy, na jejímž základě by měl být v průběhu roku 2005 připraven komplexní návrh legislativních úprav. O tom, co bude v této oblasti připravováno, bude členská základna informována průběžně jak na stránkách Bulletinu, tak na webových stránkách.

INFORMACE ZE 107. ZASEDÁNÍ PŘEDSTAVENSTVA

(22. února 2005)

„**Zlepšení podmínek pro činnost správců konkursních podstat**“ patří od roku 2004 k prioritám v činnosti představenstva. Představenstvo delegovalo přípravu návrhů legislativních úprav na právní komisi KSKŘI v ČR, jejíž předsedkyní je JUDr. Jarmila Veselá. V roce 2005 půjde zejména o:

- odstranění nejednotnosti správců – plátců DPH oproti neplátcům,
- odstranění zápočtů nadměrných odpočtů DPH ze strany FÚ na předkonkursní pohledávky,
- zlepšení účetních standardů při účtování v konkursních řízeních,
- zlepšení podmínek pro činnost správců konkursních podstat v rámci rekodifikace úpadkového práva i v rámci běžné agendy,
- prosazení přijetí zákonné úpravy postavení, kvalifikace, vzdělávání a odpovědnosti správce, vedoucí k profesionalizaci správců konkursních podstat.

Informace o návrzích připravených v roce 2004 naleznete již v tomto čísle Bulletinu, v rubrice „KSKŘI a stát“.

METODICKÁ PORADNA

Tak jako v minulých letech i v tomto roce bude představenstvo Komory poskytovat na požádání metodickou pomoc svým členům při řešení problematiky, vztahující se k oblasti konkursních řízení, likvidací, pohledávek apod. Popis dotazu je možné zaslat poštou, e-mailem či faxem na sekretariát Komory. Do tří týdnů od obdržení dotazu odpoví písemně člen představenstva, který je odborníkem v dané oblasti. Jednou za měsíc, v den konání představenstva, a to od 8.30 hod. (po dohodě se sekretariátem), je možná i osobní konzultace v sídle Komory dle následujícího rozpisu:

22. 02. 2005 - JUDr. Jarmila VESELÁ
konkurs a likvidace obecně - pohledávky - pojištění

29. 03. 2005 - Ing. Jiří KREJČÍŘÍK
účetnictví v konkursu - archivace

26. 04. 2005 - Ing. Erich DEUTSCH
konkurs - exekuce

31. 05. 2005 - Prof. Ing. Vladimír KLABAN, CSc.
ekonomika - konkurs

28. 06. 2005 - JUDr. Světlana ZVOLÁNKOVÁ
obecné právní dotazy - dražby - konkursy - problematika § 27 / 5, zástavy - ZKV

26. 07. 2005 - Ing. Jozef ŠRÁMEK
daňová problematika - účetnictví - audit - likvidace

30. 08. 2005 - JUDr. Václav KULHAVÝ
právní, ekonomické a daňové aspekty konkursu

20. 09. 2005 - Ing. Jitka JISKROVÁ
příhlášky do konkursů - zpeněžování

20. 09. 2005 - **JUDr. Milena NOVÁKOVÁ**
daňová problematika

25. 10. 2005 - **Ing. Vladimír MALČÍK**
konkurs a likvidace obecně — audit

25. 10. 2005 - **Mgr. Karel TOUSČEK**
konkurs a likvidace obecně

29. 11. 2005 - **JUDr. Jiří MAGASANIK**
konkurs - incidenční a excindační spory

29. 11. 2005 - **JUDr. Bohumír JANEČEK**
konkurs - incidenční a excindační spory

13. 12. 2005 - **Ing. Jiří KLÍMA**
konkurs obecně - cenné papíry

Pojištění profesní odpovědnosti správců

Povinnost správců pojištit profesní odpovědnost za škodu způsobenou jinému v souvislosti s výkonem jejich činnosti vznikla již v roce 2000 ve vazbě na přijetí novely ZKV. Právní komise v zastoupení JUDr. Jarmily Veselé a Mgr. Ireny Smutné jednala prostřednictvím makléřské společnosti Aktiv Assekuranz CZ, s.r.o. s GENERALI pojišťovnou, a.s. Na základě jednání právní komise a po schválení představenstvem dne 27. ledna 2005 byla pro rok 2005 podepsána smlouva o spolupráci mezi GENERALI, pojišťovnou, a.s. a Komorou specialistů pro krizové řízení a insolventy v České republice.

Ve věci obsahové stránky smlouvy o spolupráci s GENERALI pojišťovnou, a.s. jsou vedena ještě další jednání o úpravách, a to rozšíření pojištění o výkon funkce správce podniku podle § 338i „OSŘ“ a řešení počátku pojištění. Pokud by se tyto požadavky podařilo prosadit, budou součástí dodatku č. 1 – Smlouvy o spolupráci. O výsledku jednání Vás bude právní komise informovat jak na stránkách Bulletinu, tak na webových stránkách. Znění Smlouvy o spolupráci, včetně přihlášky var. A,B, pojistné podmínky a zvláštní smluvní ujednání bude po dohodě s makléřskou společností Aktiv Assekuranz CZ, s.r.o. uveřejněno v uzavřené oblasti webových stránek Komory.

Představenstvo požádalo makléřskou společnost Aktiv Assekuranz CZ, s.r.o. o informační zprávu o pojištění, určenou členské základně KSKŘI, kterou uveřejňujeme:

Praha, 15.2.2005

Vážený pane, vážená paní,
na základě rozhovoru, Vám zašleme podmínky „**Pojištění profesní odpovědnosti za škodu způsobenou jinému v souvislosti s výkonem činnosti správce konkursní podstaty a likvidátora**“ v rozsahu smlouvy o spolupráci mezi GENERALI, pojišťovnou, a.s. a Komorou specialistů pro krizové řízení a insolventy v České republice, sjednané prostřednictvím makléřské pojišťovací společnosti Aktiv Assekuranz CZ, s.r.o. Podmínkou pro sjednání zvýhodněného pojištění a platnost pojištění za podmínek smlouvy o spolupráci je členství v KSKŘI.

Základní rozsah pojištění obsahuje smlouva o spolupráci s pojistnými podmínkami a příslušnými zvláštními ujednáními podle zvoleného rozsahu pojištění.

Smlouva o spolupráci nabízí dvě základní varianty pojištění. Popis rozsahu pojištění v návaznosti na smlouvu o spolupráci je uveden níže.

Tzv. **variantou pojištění A** za finančních podmínek dle čl. VIII, bodu 1, A) smlouvy o spolupráci jsou do pojištění zahrnuty všechny konkursy přidělené soudy pojištěnému v průběhu pojistného období. V průběhu pojištění a při sjednání není nutno nahlašovat pojistiteli konkrétní konkursy. Základní roční pojistné podle zvolené pojistné částky pro **variantu – A** je stanoveno v tabulce v čl. VIII, 1, A) smlouvy o spolupráci.

Základní rozsah pojištění podle **varianty A** lze dále rozšířit o rozsah příslušných zvláštních ujednání dle čl. III, bodu 7, 8, 9 a tabulky dle čl. IX (Rekapitulace rozsahu pojištění a pojistného) pojistné smlouvy. Základní roční pojistné se zvyšuje o přírážku podle zvoleného(ných) připojištění o uvedená procenta ze základního pojistného.

Pojistné je možno dále snížit slevou za dlouhodobé pojištění na dobu 3 nebo 5 let. Příslušná sleva z pojistného je uvedena v čl. VIII, bodu 1, A) pojistné smlouvy.

Z důvodu zájmu o individuální pojištění jednotlivých konkursů byla smlouva o spolupráci rozšířena o tzv. **variantu pojištění B** za finančních podmínek dle čl. VIII, bodu 1, B). V tomto případě je do pojištění zahrnut samostatně vždy konkrétní konkurs podle jeho specifikace. Základní jednorázové pojistné pro **variantu B** je stanoveno v tabulce v čl. VIII, bodu 1, B) a určuje se podle výše pojistné částky a volby doby pojištění.

Základní rozsah pojištění dle **varianty B** lze dále rozšířit o rozsah příslušných zvláštních ujednání podle čl. III, bodu 7 (odpovědnost za škodu způsobenou pojištěnými ztrátou), 8 (odpovědnost za škodu vzniklou zaměstnancům pojištěného), 9 (odpovědnost za škodu z provozu kanceláře) a tabulky dle čl. IX (Rekapitulace rozsahu pojištění a pojistného) pojistné smlouvy. Základní roční pojistné se zvyšuje o přírážku podle zvoleného(ných) připojištění o uvedená procenta ze základního pojistného.

Slevu za dlouhodobost pojištění z důvodu jednorázového pojištění pro rozsah varianty B pojištění nelze poskytnout.

Po zvolení varianty a rozsahu pojištění Vás žádáme o vyplnění příslušné závazné přihlášky do pojištění vč. podpisu (A nebo B) a její rychlé zaslání na fax č.: 261 397 235, po té v originále poštou ve dvou vyhotoveních na adresu makléřské pojišťovací společnosti Aktiv Assekuranz CZ, s.r.o., Štětškova 1638/1,140 00 Praha 4. Doručení faxem je možno si ověřit na tel. č.: 261 397 203 u paní Jany Prchalové.

Podle podmínek smlouvy o spolupráci vstupují jednotlivá pojištění v platnost po podpisu obou stran, tzn. pojištěného a pojistitele. Zaslání přihlášky i faxem je velmi důležité z důvodu kontroly.

Od obdržení přihlášky bude klientovi cca do 1 měsíce zaslána tzv. pojistka – potvrzení o pojištění vč. potvrzené přihlášky pojistitelem a příkazu k úhradě prvního pojistného. V případě, že je nutno doložit např. pro soud potvrzení o pojištění, bude na základě žádosti a dohody operativně vystaveno tzv. předběžné pojistné krytí.

Každý pojištěný je pojištěn na základě pojistky – potvrzení o pojištění (bude zaslána po sjednání pojištění pojištěnému),

oboustranně podepsané přihlášky do pojištění (bude zapolicována na pojišťovně), v rozsahu smlouvy o spolupráci (zaslána v příloze) a příslušných pojistných podmínek a zvláštních smluvních ujednání (zaslány v příloze).

Dotazy nebo konzultace ke smlouvě o spolupráci, ale i k jiným druhům pojištění Vám rádi poskytneme.

Děkujeme za Vaši důvěru a zůstáváme s pozdravem

Pavel Jüngling
obchodní ředitel
Aktiv Assekuranz CZ, s.r.o.

Příloha – tabulky limitů pojistného plnění

1. Pojistné - základní rozsah pojištění

A. Pojištění odpovědnosti správce a likvidátora za škodu

Limit pojistného plnění/ v Kč	Roční pojistné/ v Kč
1.000.000,-	3.020,-
5.000.000,-	10.350,-
10.000.000,-	19.120,-
15.000.000,-	25.160,-
20.000.000,-	28.890,-

V případě, že pojištěný uzavře pojištění na dobu 3 let, poskytne pojistitel slevu na celkovém pojistném ve výši 5%.

V případě, že pojištěný uzavře pojištění na dobu 5 let, poskytne pojistitel slevu na celkovém pojistném ve výši 10%.

V případě, že pojištěný ukončí pojištění před uplynutím doby, na kterou byla poskytnuta sleva, je pojistitel oprávněn doúčtovat finanční částku ve výši poskytnuté slevy za dobu pojištění, za kterou byla sleva poskytnuta.

B. Pojištění odpovědnosti správce a likvidátora za škodu – pojištění jednotlivého konkursu

V návaznosti na čl. 3, odst. 3) VPP 0 2005/01 PROFI se ujednává možnost sjednání pojištění pouze na dobu trvání jednoho určitého konkursního řízení, vztahujícího se k jednotlivému úpadci, max. však 3 roky. V případě, že dojde k prodloužení konkursního řízení proti předpokladu pojištěného, lze sjednat prodloužení pojistné smlouvy na další rok dle podmínek dle následujícího bodu.

Souběh dvou pojištění (pojistné smlouvy standardní a pojistné smlouvy pro jednotlivé konkursní řízení) je přípustný.

Limit pojistného plnění /v Kč	Jednorázové pojistné pro pojištění jednotlivého konkursu na dobu max. 1 roku/ v Kč	Jednorázové pojistné pro pojištění jednotlivého konkursu na dobu max. 3 let/ v Kč
1.000.000,-	3.630,-	5.980,-
5.000.000,-	7.250,-	11.960,-
10.000.000,-	9.780,-	16.160,-
15.000.000,-	11.620,-	19.140,-
20.000.000,-	13.400,-	22.130,-

2. V případě sjednání fakultativního připojištění na základě DPP O je třeba k sazbám pojistného připočíst přírážky dle článku III., odst. 7., 8. a 9.

Aktiv Assekuranz CZ, s.r.o. – pojišťovací makléři, Štětkova 1638/18 140 00 Praha 4, Tel.: 261 397 239, 200*

fax: 261 397 235 *, e-mail: jungling@aktiv.cz * mobil: 720 179 115

Bankovní spojení: ČSOB Praha 4, č.ú.: 193075104/0300 * IČO: 27188973 * DIČ: CZ7188973

Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem Praha, oddíl C, vložka 103071

Návrh na změnu § 8 zákona č. 328/1991Sb., o konkursu a vyrovnání

KSKŘI je aktivním partnerem při řešení otázek vztahujících se k insolventnímu řízení jak v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, jejích výborech, tak na ministerstvech a to především ministerstvu financí a ministerstvu spravedlnosti. Prostřednictvím návrhů legislativních úprav se naše Komora snaží prosazovat zájmy svých členů. Kontakt byl navázán a je prohlubován i s vládou ČR, kabinetem vicepremiéra Ing. Martina Jáhna a Legislativní radou vlády, ministrem JUDr. Jaroslavem Burešem. Stejně tak je vyvíjena snaha komunikovat s předsedy a konkursními soudci soudů ČR.

Na základě řady jednání JUDr. Jarmily Veselé a Ing. Ericha Deutsche jak s ministerstvy, tak s PSP ČR a dalšími profesními organizacemi, byly do Poslanecké sněmovny Parlamentu postoupeny návrhy KSKŘI v ČR, které byly zahrnuty do pozměňovacích návrhů k poslanecké novele ZKV (sněmovní tisk 635, který byl v měsíci únoru Sněmovnou projednáván).

Pro informaci uveřejňujeme úplné znění Návrhu na změnu §8 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání:

NÁVRH ZÁKONA

ze dne .....

kterým se mění zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění zákona č. 122/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 74/1994 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 156/1994 Sb., zákona č. 224/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 12/1998 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 214/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 368/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 125/2002 Sb., zákona č. 403/2002 Sb., zákona č. 101/2003 Sb., zákona č. 210/2003 Sb., zákona č. 257/2004 Sb.

Čl. I

Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění zákona č. 122/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 74/1994 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 156/1994 Sb., zákona č. 224/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 12/1998 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 214/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 368/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 125/2002 Sb., zákona č. 403/2002 Sb., zákona č. 101/2003 Sb., zákona č. 210/2003 Sb., a zákona 257/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 8 odst. 3 zákona se na konec první věty vkládá: „**tento nárok správce, je-li plátcem daně, se zvyšuje o částku odpovídající této dani, kterou je správce povinen z odměny a z náhrad hotových výdajů odvést podle zvláštního právního předpisu.**“¹⁾

¹⁾ Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Čl. II

Odměna za výkon funkce správce konkursní podstaty a odměna za výkon funkce vyrovnacího správce stanovena podle tohoto zákona náleží správci i za řízení, která byla zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, s výjimkou konkursních řízení, ve kterých již byla vyvěšena na úřední desce soudu konečná zpráva o zpeněžení majetku z podstaty s vyúčtováním odměny a výdajů správce konkursní podstaty.

Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Odůvodnění:

Tato novela promítá do stávající zákonné úpravy ústavní princip rovnosti účastníků a subjektů ve srovnatelném právním postavení. Tento princip obsažený mj. i v čl. 6 Evropské úmluvy o lidských právech a základních svobodách je jedním z nejdůležitějších pilířů právního a demokratického státu. Stávající právní úprava nedostatečně důsledně upravila postavení správců konkursních podstat, jakožto osob neosvobozených od daně podle zák. č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, na straně jedné, a správců konkursních podstat, jakožto osob osvobozených od této daně (dle uvedeného zákona), na straně druhé.

Navržená novela ustanovení § 8 odstavce 3 zákona tedy odstraňuje současné nerovné postavení správců ve shora uvedeném smyslu. Cílem této úpravy je kromě „narovnání“ postavení osob ve stejném postavení i snaha o zamezení a další prohlubování újmy, která vzniká na straně správců – osob neosvobozených od daně. Ti jsou v důsledku současné právní úpravy nuceni hradit daň ze svých výlučných prostředků, tj. ze svého soukromého majetku. Z tohoto důvodu vzniká v jejich majetkové sféře újma, kterou nejsou povinni snášet. Rovněž je v současné době patrná tendence v Komoře specialistů pro krizové řízení a insolvenční v České republice – o napravení tohoto nezákonného stavu za pomoci několika společných žalob k Evropskému soudnímu dvoru (na Českou republiku), který by cit. porušení ústavních principů rovnosti účastníků, rovnosti zbraní, jakož i zásad plynoucích z mezinárodních smluv, které Česká republika ratifikovala a vyhlásila ve smyslu čl. 10 Ústavy ČR, jednoznačně deklaroval a České republice uložil povinnost napravit tento stav s poskytnutím náhrady prokázané škody, která za dobu takového stavu správcům vznikla. Dosud publikovaná judikatura ESD dává tomuto procesnímu postupu správců opodstatnění, když několik uvedených rozhodnutí ESD zcela jasně potvrzuje úspěšnost takového postupu vůči státům, které rovné postavení subjektů v daňovém řízení v obdobném postavení nezajistí (srov. rozhodnutí ve věci Gregg, C-216/97; rozhodnutí ve věci Francovich, C-6/90, ale např. i rozhodnutí Van Gend Loos, C-26/62, rozhodnutí Costa v. ENEL, C-6/64).

Návrh zákona je plně slučitelný s ústavním pořádkem České republiky a jejím právním řádem, jakož i s právem EU.

Navrhovaná právní úprava povede k mírnému zvýšení příjmů státního rozpočtu. Daň z přidané hodnoty z odměn správce bude o 19% vyšší, protože odměna správce, který není osvobozen od daně, v úrovni odměny včetně DPH, ze které se DPH odvádí, bude o tuto částku vyšší než v současnosti.

Právní úprava odměňování správce konkursní podstaty a uplatnění DPH

Dopis prezidentky KSKŘI předsedům krajských soudů

V souvislosti s právní úpravou odměňování správce konkursní podstaty a uplatňování daně z přidané hodnoty byli prezidentkou Komory JUDr. Jarmilou Veselou obelasláni dopisem ze dne 29.11.2004 předsedové krajských soudů ČR, v tomto znění:

Vážená paní předsedkyně, vážený pane předsedo, obracíme se k Vám s informací ve věci právní úpravy odměňování správce konkursní podstaty a uplatňování daně z přidané hodnoty.

Jak jistě víte, výše uvedená problematika zatěžuje správce konkursní podstaty, konkursní soudce, věřitelské výbory i finanční úřady. Postupy při odměňování správců konkursní podstaty se liší u jednotlivých soudů i soudců, liší se názory věřitelských výborů i finančních úřadů. V současné době je již v této věci vedena řada soudních sporů.

Naše Komora specialistů pro krizové řízení a insolvenční v České republice v průběhu roku 2004 několikrát jednala jak s pracovníky Ministerstva financí ČR, tak Ministerstva spravedlnosti ČR. Na Ministerstvo spravedlnosti jsme podali návrh změny vyhlášky č. 476/1991 Sb., navyšující odměnu správce – plátce daně z přidané hodnoty o částku odpovídající dani. Všechna tato jednání však byla neúspěšná.

Rozhodli jsme se proto připravit hromadné žaloby správců na náhradu škody vůči České republice z důvodu nerovnosti postavení správců – plátců daně vůči správcům – neplátcům. V těchto věcech existuje jednoznačná judikatura Evropského soudního dvora.

Ve světle zmíněných nových argumentů jsme opět jednali na ministerstvu financí a ministerstvu spravedlnosti a podařilo se dosáhnout shody v návrhu řešení – připočítávat k odměně správce – plátce daně z přidané hodnoty částku odpovídající této dani. Záležitost byla projednána s ministrem spravedlnosti JUDr. Pavlem Němcem a náměstkyní ministra financí Ing. Yvonou Legierskou. S ohledem na rychlost přijetí právní úpravy nám zástupci ministerstev doporučili, aby změna § 8 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, byla řešena poslaneckým návrhem.

Návrh je již připraven a byl schválen rozpočtovým výborem. Naskytá se otázka, zda vůbec a kdy bude poslanecká novela zákona o konkursu a vyrovnání schválena a nabude účinnosti. V případě, že by nebyla schválena, přislíbili poslanci zařazení navrhované změny do jiného návrhu.

Považujeme za nezbytné informovat Vás, vážená paní předsedkyně, vážený pane předsedo, o vývoji této záležitosti a prosíme o přenos informací na jednotlivé konkursní soudce. O přijetí právní úpravy Vás budeme dále informovat. V příloze přikládáme návrh legislativní změny tak, jak byl předložen poslancům Parlamentu.

Výzva prezidentky KSKŘI k členské základně

Vzhledem k tomu, že předkladatelé novely zákona 328/1991 Sb. stáhli ve III. čtení PSP ČR svůj návrh zpět a novela byla hlasováním zamítnuta, uveřejňujeme výzvu JUDr. Jarmily Veselé, prezidentky KSKŘI v ČR.

Vážená kolegyně, vážený kolego, jak víte, všechny nás trápí problém odměny správců konkursní podstaty a uplatňování DPH. Návrh KSKŘI v ČR na změnu § 8 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání byl předložen PSP ČR a zahrnut k projednávanému poslaneckému návrhu novely „ZKV“, sněmovní tisk 635. Předkladatelé novelu ve III. čtení 18. února 2005 stáhli zpět. V případě, že se nepodaří dosáhnout urychlené změny zákona, měli bychom být připraveni podat, jak bylo zmíněno v dopise zasláném předsedům krajských soudů ČR, žalobu o náhradu škody vůči čes-

kému státu. Naším cílem je připravit žaloby jménem jednotlivých správců.

Proto žádáme, aby Ti z Vás, kterých se tato problematika týká, zaslali tyto skutečnosti:

- úpadce, č.j.;
- zahájení konkursu;
- aktiva/pasiva KP (finanční vyjádření);
- zápisy ze schůze věřitelů (pouze ohledně uznání či neuznání DPH k odměně SKP);
- námitky věřitelů (zejména FÚ);
- rozvrhové usnesení (v tuto chvíli alespoň celkovou odměnu);
- došlo-li k vyplácení záloh na odměnu, tak v jaké výši.

Prosíme, abyste podkladové materiály v co nejkratším termínu, zejména o výši škody, která Vám vznikla, zaslali na adresu KSKŘI v ČR, Dlouhá třída 16, 110 00 Praha 1.

KSKŘI v ČR převezme náklady řízení za své členy.

Návrh na úpravu § 105 novely zákona o DPH

Stejný osud, jaký měl návrh na změnu § 8 odst. 3 ZKV, má i Návrh na úpravu § 105 novely zákona o DPH, předložený Komorou v PSP ČR. Rovněž tento návrh uveřejňujeme v úplném znění.

NÁVRH na úpravu § 105 novely zákona o DPH

Citace:

„§ 105 – Vracení nadměrného odpočtu

1) Vznikne-li v důsledku vyměření nadměrného odpočtu vratitelný přeplatek (§ 64 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů), vrátí se plátcí bez žádosti do 30 dnů od vyměření nadměrného odpočtu. Tento postup se neuplatní, pokud vznikne vratitelný přeplatek změnou daňové povinnosti na základě dodatečného vyměření a postupuje se podle zvláštního právního předpisu (§ 64 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Prohlášením konkursu se daňové řízení nepřerušuje a po prohlá-

šení konkursu se plátcí vrátí nadměrný odpočet, pokud nemá daňové nedoplatky vzniklé **před prohlášením i** po prohlášení konkursu.

2) Pokud vznikne v důsledku neoprávněného uplatnění odpočtu daně daňový nedoplatek, počítá se sankce podle zvláštního právního předpisu (§ 63 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů) od počátku běhu lhůty podle odstavce 1. Tato sankce (§ 63 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů) se neuplatní do doby vracení nadměrného odpočtu.

3) Za den vzniku vratitelného přeplatku se považuje den vyměření a vratitelný přeplatek se vrátí, pokud činí více než 100,-Kč.“

Stačí vypustit: **před prohlášením i**

Komentář:

Touto úpravou by měl stát zaručeno, že podnik v konkursu je schopen podnikání, neboť platí daně vzniklé provozem po prohlášení konkursu a přitom by stát podnik nezlikvidoval započítáváním dluhů z období před konkursem.

Návrh některých změn v účtování účetní jednotky, na kterou byl prohlášen konkurs

Dopis členů právní komise KSKŘI náměstkovi ministra financí ČR

Členové daňové sekce právní komise komory Ing. Šrámek a Ing. Pokorný zpracovali „Návrh některých změn v účtování účetní jednotky, na kterou byl prohlášen konkurs“. Na základě jednání, která probíhala již v roce 2003, se právní komise obrátila na náměstkovi ministra financí ČR Ing. Ladislava Zelinku, Ph.D. s dopisem následujícího znění:

V Praze, 23. listopadu 2004

Vážený pane náměstku,

dovoľte, abychom se k Vám obrátili s problémem, který jsme již krátce nastínili při našem společném jednání 11.12.2003, kdy jsme projednávali některé záležitosti činnosti naší KSKŘI v ČR.

Informovali jsme Vás, že KSKŘI má v úmyslu navrhnout některé změny v účtování účetní jednotky, na kterou byl prohlášen konkurs. Toto účtování bylo v té době upraveno Opatřením MF č.j. 281/89 755/2001, kterým se stanovily některé postupy účtování při konkursu a vyrovnání. Po vzájemné dohodě jsme od předkládání návrhů v té době upustili s tím, že vyčkáme vydání českých účetních standardů, které by měly účtování účetních jednotek v konkursním řízení nově upravovat.

Český účetní standard pro podnikatele č. 021 s názvem „Některé postupy v účetnictví při vyrovnání, nuceném vyrovnání, konkursu a likvidaci“ část problémů vyřešil. Nadá-

le přetrvávají nejasnosti při stanovení správných účetních postupů v případech, kdy je do konkursní podstaty zahrnut majetek, o kterém účetní jednotka před prohlášením konkursu neúčtovala. Jedná se hlavně o majetek, který je zahrnut do konkursní podstaty na základě neúčinných nebo odporovatelných právních úkonů, nebo o majetek třetích osob, kterým byly zajištěny pohledávky věřitelů vůči úpadci. Tuto oblast účtování se pokouší řešit Český účetní standard pro podnikatele č. 021, v bodech 4.2.2 a 4.2.3. Vzhledem k nejasnostem v těchto bodech obsažených, podle těchto bodů standardu se prakticky účtovat nedá. Proto, dle našich poznatků v praxi, účetní v zájmu dosažení věrného obrazu účetnictví účtují podle obecně platných účetních zásad, které jsou stanoveny v ostatních účetních standardech.

Doporučujeme proto od následujícího účetního období uvedené dva body (4.2.2 a 4.2.3) Českého účetního standardu pro podnikatele č. 021 zrušit. Tento krok by přispěl k sjednocení postupu účtování v uvedených případech a zabránil by stavu, kdy se účetní jednotka ve snaze dodržet těmito body stanovený postup účtování, dostává do situace, že porušuje zásadu věrného zobrazení, jehož dodržování považujeme za prioritní.

Vážený pane náměstku, pokusili jsme se upozornit na problém a uvést částečné řešení. Předpokládáme, že detailnější řešení problému účtování v konkursním řízení bude součástí novelizovaného nebo nového úpadkového zákona. Nadále jsme připraveni k odborné diskusi na toto téma.

Stanovisko pana Ing. Ladislava Zelinky, PhD., náměstka ministra financí

Praha, 9. února 2005

Čj. 281/ 20 569/2005

Vážená paní presidentko,
„Standard 021, stejně jako tomu bylo u opatření MF č.j. 281 /89 755/2001, upravuje jen některé postupy účtování v režimu krizového řízení, a to v případech, kdy je nutno s ohledem na příslušná ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání postupovat v účetnictví jinak než při běžné činnosti účetní jednotky. V účetních případech neupravených standardem 021 se použijí příslušná ustanovení zákona o účetnictví a prováděcích předpisů k němu, vydaných pro příslušnou skupinu účetních jednotek, s přihlédnutím ke zvláštním právním předpisům.

K legislativní úpravě postupů účtování v bodech 4.2.2 a 4.2.3 standardu 021 bylo přistoupeno mimo jiné z důvodu čtených dotazů z řad odborné veřejnosti, týkajících se zejména správného účtování a majetku třetí osoby zahrnutém do konkursní podstaty z důvodu neúčinnosti nebo odporovatelnosti právních úkonů úpadce nebo pro-

to, že tímto majetkem byly zajištěny věřitelské nároky vůči úpadci. Vzhledem k ne zcela jasné právní úpravě vlastnických vztahů v těchto případech není vyloučeno, že výše uvedená ustanovení standardu 021 nepostihují veškerá specifika, k nimž v praxi dochází. Za těchto okolností lze využít ustanovení § 7 odst. 2 zákona o účetnictví s tím, že jednotka je povinna případnou odchylku od stanoveného postupu účtování náležitě zdůvodnit v příloze v účetní závěrce.

Z obecného hlediska považuji za vhodné se vyjádřit i ke vztahu ustanovení § 8 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a Českých účetních standardů. Citované ustanovení požaduje, aby účetnictví účetní jednotky neodporovalo nejen zákonu o účetnictví, ale aby neodporovalo i ostatním právním předpisům, ani aby neobcházelo jejich účel. Je zřejmé, že posouzení a splnění této podmínky musí zajistit účetní jednotka.“

Věřím, že výše uvedený text přispěje k odstranění pochybností zmíněných ve Vašem minulém podání a že bude podnětem k naší další spolupráci.

Hovoříme s odborníky

Nový archivní zákon č. 499/2004 Sb.

Redakční rada Bulletinu oslovila Ing. Jiřího Krejčířku, 2. viceprezidenta KSKŘI v ČR a odborníka na archivaci materiálů z konkursních a likvidačních řízení a požádala jej o zodpovězení několika dotazů:

Pane inženýre, můžete stručně charakterizovat základní povinnosti likvidátora a správce konkursní podstaty při ukončení řízení v souvislosti s archivací?

V § 31 odst. 3) Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví povinnosti spojené s uchováváním účetních záznamů přecházejí na likvidátora či na správce konkursní podstaty.

V § 75a zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 370/2000 Sb., konec odstavce 2) „ K návrhu na výmaz společnosti z obchodního rejstříku přiloží likvidátor potvrzení územně příslušného státního oblastního archivu, že s ním bylo projednáno zabezpečení archivu a dokumentů zanikající společnosti.“

V § 8 odst. 3) zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších novel byla vložena v souvislosti s nálezem Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 403/2002 Sb. věta: „Do náhrady hotových výdajů se zahrnují i náklady na péči o spisovnu a archiv úpadce“

K 1.1.2005 vstoupil v platnost nový archivní zákon č. 499/2004 Sb. V čem ukládá správcům konkursních podstat a likvidátorům nové povinnosti oproti původní zákonné normě?

Povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií za podmínek stanovených tímto zákonem mají také

likvidátoři v případě dokumentů původce, který je v likvidaci a správci konkursní podstaty v případě dokumentů původce, na kterého byl prohlášen konkurs.

Odpovídají také za řádné provedení skartačního řízení a tyto osoby jsou povinny umožnit příslušnému archivu dohled na provádění skartačního řízení a výběr archiválií ve skartačním řízení. Porušení těchto povinností je správním deliktem

Mohou se správci a likvidátoři obrátit s žádostí o archivaci materiálů na Státní archiv, nebo jsou nuceni využít komerčních spisoven? Jak je ošetřeno zachování archivovaného materiálu v případě zániku spisovny?

Mohou, ale jen v případě archiválií trvalé dokumentární hodnoty „A“. Pokud vím, ostatní písemnosti s neprošlou skartační lhůtou nepřebírají. Přitom se jedná např. i o písemnosti mzdové a osobní agendy. Uložení těchto písemností je povinností jak likvidátora, tak správce konkursní podstaty, kteří tuto službu objednávají u soukromých spisoven. Problém nastává, pokud tyto osoby nemají na archivaci peněžní prostředky.

Pro uchovávání písemností s neprošlou skartační lhůtou se běžně užívá služeb soukromých spisoven. Tyto spisovny vesměs nabízejí komplexní služby v oblasti třídění, uložení a archivace písemností, včetně korespondence s příslušným Státním oblastním archivem pro oblast skartace písemností a uložení písemností trvalé dokumentární hodnoty. Přehled komerčních spisoven je veden příslušnými Státními oblastními archivy. Problematika spisového materiálu, v případě zániku komerční spisovny, není doposud vyřešena.

Na Komoru se často obrazejí občané s tím, že chtějí požádat o důchod a nemají potřebné doklady o průběhu zaměstnání. Podnik ve kterém pracovali, již dávno neexistuje a správce konkursní podstaty či likvidátor, na které je dle výpisu z OR příslušného soudu odkážeme, je nedosažitelný. Kde a od koho mohou občané získat informace o místě, kde jsou jejich materiály archivovány?

Je pravdou, že doposud otázkám archivace dokladů vzniklých za existenci státních a obchodních společností, nebyla věnována patřičná pozornost. Vše záviselo na individuálním přístupu jak likvidátorů, tak správců konkursních

podstat. Ještě donedávna se v mnohých konkurech řešila základní otázka, kdo je k této činnosti za organizaci povinen, zda správce konkursní podstaty, nebo úpadce. Zde Vám mohu dát pouze návod, jak v případě zániku organizace a neexistence jejích statutárních orgánů postupovat. Nejprve je třeba vznést dotaz na příslušný Státní oblastní archiv, kde měla organizace své sídlo (krajský princip), nebo dotazem na Českou správu sociálního zabezpečení, v případě státních podniků dotazem na příslušném zakladatelském ministerstvu.

Nadměrný odpočet DPH

Redakční rada se obrátila na čestného člena KSKŘI v ČR a zároveň člena INSOL International pana Ladislava Hornana, který je insolvenčním odborníkem působícím ve Velké Británii, s žádostí o poskytnutí rozhovoru.

DOTAZ

Vážený pane Hornane, obracíme se na Vás s popisem situace, která panuje v České republice a s žádostí o sdělení, jak je níže uvedená problematika řešena ve Velké Británii, která je stejně jako Česká republika členem EU.

KSKŘI v ČR již po dlouhou dobu vyvíjí snahu o to, aby podnikům v konkursním řízení, které jsou životaschopné, byly finančními úřady v ČR vráceny nadměrné odpočty daně z přidané hodnoty, pokud podnik nemá daňové nedoplatky vzniklé po prohlášení konkursu.

I přes veškerou snahu KSKŘI v ČR, jednání s Ministerstvem financí ČR, organizacemi, institucemi a přes medializaci problému byla v PSP ČR schválena v roce 2004 novela zákona o DPH § 105, který přímo FÚ ukládá, citace: "Prohlášením konkursu se daňové řízení nepřerušuje a po prohlášení konkursu se plátcí vrátí nadměrný odpočet, pokud nemá daňové nedoplatky vzniklé před i po prohlášení konkursu".

Situace je tedy taková, že FÚ nadměrný odpočet nevrací a započítává si jej na dluhy podniku před konkursem. Podnik následkem toho není schopen fungovat, nevrací se mu finanční prostředky, výroba se zastaví, zaměstnanci jsou propuštěni. Vyčíslitelnými ztrátami jsou výplaty mezd a odstupného zaměstnancům, těžko vyčíslitelnými ztrátami je snížení hodnoty podniku, prodávaného za „mrtva“, náklady na investiční pobídky a negativní vliv na subdodavatele podniku. Dalšími, doprovodnými ztrátami hrazenými ze státního rozpočtu jsou náklady na podpory v nezaměstnanosti a náklady na rekvalifikační kurzy.

Nyní správcům konkursních podstat, kteří mají zájem provozovat podnik v konkursním řízení opět pohasla naděje, protože 18. února 2005 ve III. čtení k sněmovnímu tisku 635, kam KSKŘI v ČR prosadila do pozměňovacích návrhů uvedení úpravy § 105 novely zákona o DPH, byl tento sněmovní tisk předkladateli stažen zpět a novela zamítnuta.

STANOVISKO PANA HORNANA

Když jsem si přečetl položenou otázku týkající se problematiky konkursů a DPH v souvislosti s provozováním podniku v konkursním řízení, musel jsem se pousmát. Velmi dobře si pamatuji, že jsme podobný problém řešili také ve Velké Británii, když se zde poprvé zavedla daň z přidané hodnoty. To bylo zhruba před 25ti lety.

Trvalo to dost dlouho (asi dva roky), než byl celý problém vnímán na straně zákonodárců a finančních úřadů v celé složitosti a ve všech souvislostech. Mám na mysli to, že bylo chápáno jako logické a v zájmu dobrého podnikání a ekonomické situace státu, aby se po jmenování správce konkursní podstaty udělala tzv. čára pod účtem příslušného plátce DPH a finančního úřadu, nebo-li státu.

V té době rozvíjela svoji činnost ve Velké Británii komora správců krizových řízení (IPA), která dokázala finančnímu úřadu vysvětlit všechny potíže, které by mohly vzniknout v důsledku nesprávně přijatého opatření. Mám na mysli takové opatření, které by vlastně znemožnilo podniku schopnému být provozován v konkursním řízení se takto chovat. Nevracení nadměrného odpočtu DPH a jeho započítávání na dluhy podniku před konkursem nesporně tento důsledek bude mít.

Je možné, že než dojde k pochopení tohoto velice složitěho a odborného problému na všech úrovních, bude ještě zapotřebí rozsáhlá a detailní korespondence, dokumentování situace na konkrétních příkladech konkursních řízení. Předkládání informací a příkladů z praxe konkursních řízení a přímé jednání o problému se zákonodárci by mohlo tento proces urychlit.

Jak jsem již uvedl, ve Velké Británii se tzv. čára udělá. To znamená, že i když podnik dluží státu/finančnímu úřadu např. DPH za období před prohlášením konkursu (což je zcela běžné), tento dluh se nebere v úvahu v období po prohlášení konkursu. Správce, který se rozhodl podnik provozovat, protože je přesvědčen o tom, že takto dokáže výhodněji zpeněžit majetek podniku než by tomu bylo v případě, že podnik činnost ukončí, dostane od finančního úřadu zpět vrácený nadměrný odpočet DPH týkající se období po prohlášení konkursu, pokud ale již nedluží DPH za jiné období po prohlášení konkursu.

Toto opatření ve Velké Británii neznámá, že by došlo k přerušení daňového řízení pokud jde o jiné daně např. daň z příjmu aj.

Současná britská legislativa jde dál do obchodních záležitostí ve snaze podpořit možné provozování podniku po prohlášení konkursu, i když tomu tak vždy nebylo. Poměrně nový zákon např. zabráňuje dodavatelům energie a spojům vymáhat zaplacení dluhů, které prokazatelně vznikly před prohlášením konkursu, pokud správce konkursní podstaty potřebuje aby dodávka těchto služeb pokračovala. Opět se pod vzájemným účtem udělá tzv. čára a správce má povin-

nost platit za dodávky energie a za služby spojů po datu prohlášení konkursu.

Chci Komoře popřát hodně úspěchů v úsilí o dosažení potřebných změn v uvedené legislativě a doufám, že také zákonodárci si uvědomí, že se nejedná o tu nebo jinou zájmovou skupinu, ale především se jedná o ekonomickém úspěchu České republiky.

INSOL International

V úvodu dotazů směřovaných na pana Hornana jsme zmiňovali, že je členem INSOL International. Pro nové členy zde chceme uvést, že **KSKŘI je od svého založení rovněž členem této mezinárodní asociace.**

INSOL International je mezinárodní asociace sdružující odborníky zabývající se problematikou restrukturalizace, platební neschopnosti a úpadkem společností. Je organizační celosvětovou, sdružující národní asociace osob - právníků a účetních, kteří se specializují na oběh finančních prostředků a úpadky. V současné době sdružuje 34 členských asociací z celého světa a více jak 7 700 odborníků.

INSOL International se svými členskými asociacemi usiluje o vedoucí postavení v problematice mezinárodního oběhu prostředků, platební neschopnosti a související fi-

nanční pomoci. Napomáhá při výměně informací a záležitostí. Podporuje širší mezinárodní spolupráci a komunikaci mezi odborníky zabývajícími se úpadky a finanční pomoci. Spolupráce mezi zeměmi uvnitř Evropy, spolupráce evropských zemí s dalšími zeměmi světa je zajišťována prostřednictvím INSOL Europe. Bližší informace naleznete na www.insol.org.

V příštích číslech Vám budeme přinášet další rozhovory a informace z INSOL International, který se na KSKŘI obrací, např. s dotazníky na nové strukturování vedení INSOLu, jeho cíle, apod., s pozvánkami na konference a časopisem INSOL World, kam KSKŘI v ČR přispěla několika odbornými články či informacemi o úpadkovém právu v ČR.

Články - statě - úvahy

Ohlédnutí za vývojem profesionalizace správce konkursní podstaty

Odpovědnost správce a jeho nové postavení v rámci úplné rekodifikace úpadkového práva v samostatném návrhu zákona o insolvenčních správcích, Asociace insolvenčních správců České republiky a změny dalších zákonů.

Ing. Erich DEUTSCH

Úpadkové právo prošlo v Českých zemích dlouhým vývojem. K jedné z prvních norem upravujících zde konkursní problematiku patřil Josefský konkursní řád z roku 1781, který byl ode dne 1. 1. 1951 bez náhrady zrušen zákonem č. 142/1950 Sb. A až do roku 1991 český právní řád úpravu úpadkového práva neobsahoval.

Opětovná úprava konkursu a vyrovnání (v podobě, v jaké jsou tyto instituty co do základních východisek známé i dnes) byla v českých zemích provedena až po více než čtyřiceti letech, zákonem ze dne 11.7.1991, č. 328/1991 S., o konkursu a vyrovnání, účinným od 1.10.1991. Zde opět po velmi dlouhém období byl představen správce konkursní podstaty. Správce konkursní podstaty je svým způsobem ústřední postavou konkursního řízení, protože na jeho činnosti závisí průběh řízení. Žádné konkursní řízení nemůže po prohlášení konkursu probíhat bez správce, a to ani dočasně.

Během doby, po kterou Český právní řád dlužníkův úpadek neřešil, se výrazně změnilo pojetí konkursního práva. Dnes, s odstupem času, ale i získáním nových zkušeností

lze konstatovat, že zákon č. 328/1991 Sb., nereagoval na moderní trendy úpadkového práva a (posuzováno dobou jeho vzniku v roce 1991) pro společenskou, ekonomickou i právní nepřipravenost ani reagovat nemohl. Koncepční nedostatky zákona č. 328/1991 Sb. se nepodařilo odstranit ani jeho četnými novelizacemi, včetně novely rozsahem nejvýznamnější, provedenou zákonem č. 94/1996 Sb., (s účinností od 1.6.1996) a zákonem č. 105/2000 Sb., s účinností od 1.5.2000).

K tomuto průběhu vývoje je nutno připomenout, že již v roce 1994 (rok registrace Komory specialistů pro krizové řízení a insolvenční v České republice, která byla provedena 29.6.1994) jmenovaní správci (ale i likvidátoři a specialisté pro krizové řízení) dospěli k závěru, že jednotlivci v tak náročném a komplikovaném řízení sám neprojednají, nezařídí, ale nebude ani zájem jeho věcné argumentace a zkušenosti použít pro „rozvoj a zlepšení“ celé administrativy. V této době se nedalo ještě ani myslet, natož hovořit o profesionalizaci této skupiny odborníků.

I přesto, že zákon č. 328/1991 Sb., byl celkově novelizován sedmákrát (naposled zákonem č.120/2001 Sb.), potíže s jeho uceleným výkladem přetrvávají. Těch problémů je celá řada. Pokud se to týkalo správců, pak zde byly stížnosti, že nemají k dispozici účinné nástroje k zajištění (vynucení) součinnosti dlužníka i věřitelů, že musí vykonávat řadu vysoce administrativně náročných činností, jež zbytečně prodlužují dobu trvání konkursu, že ve vazbě na některé oblasti práva (např. v daňové oblasti) není jejich postavení vymezeno s dostatečnou přesností, atd.

Situace vyvrcholila tím, že bylo rozhodnuto od dalších novel zákona upustit a řešit celou situaci úplnou rekodifikací úpadkového práva. Tomu potom odpovídal i schválený věcný záměr vlády o úplné rekodifikaci úpadkového práva a způsobech jeho řešení, schválený v roce 2001. Byl nastíněn základní scénář s tím, že v oblasti teze správce je nezbytné přehodnotit postavení správců podstat tak, aby byl zajištěn systém jejich vzdělávání způsobem, který již v době ustavení příslušné osoby ze seznamu správců bude zaručovat jejich odbornou kvalifikaci.

Byly navrženy v zásadě čtyři cesty:

- 1) Dosavadní systém, kdy je ponecháno na správcích samotných, jak získají zkušenosti nezbytné pro výkon funkce a kdy jsou tito zásadně vybíráni ze seznamu správců, vedeného příslušným krajským soudem.
- 2) Systém, kdy bude ponecháno na správcích samotných, jak získají zkušenosti nezbytné pro výkon funkce, přičemž nebude platit zásada, že mohou být vybíráni jen ze seznamu správců (bylo by tedy možné ustavit kteroukoli osobu, jež s ustavením souhlasí).
- 3) Systém, kdy vzdělávání správců bude zajištěno státem a tito budou ustavováni ze seznamu správců, vedeným krajskými soudy.
- 4) Systém, kdy vzdělávání správců bude zajištěno profesní komorou a tito budou ustavováni ze seznamů správců, vedenými krajskými soudy.

Systém, kdy by vzdělávání správců bylo ponecháno na nich samotných (varianta 1 a 2) je přitom všeobecně odmítán jako ten, který se v praxi neosvědčil. Nejvhodnější se za tohoto stavu jeví komorový systém, který (při zachování výrazných kontrolních pravomocí státu) nebude zatěžovat státní správu, jež ostatně na plnění úkolu formulovaného pod bodem 3) není odborně připravena.

Má-li být profesionalizace správců zajištěna prostřednictvím komory, pak nutně půjde o komoru s povinným členstvím, které bude předpokladem pro zápis do seznamu správců.

Správce podstaty není účastníkem řízení. Patří do okruhu tzv. osob zúčastněných na řízení. Odpovědnost správce podstaty vyplývá především z toho, že jako zvláštní procesní subjekt je povinen plnit povinnosti, které pro něho vyplývají ze zákona, nebo které mu uložil soud. Mimo jiné z toho vyplývá, že svým nesprávným postupem může způsobit škodu jak účastníkům tak třetím osobám.

Funkce správce podstaty zaniká rozhodnutím soudu a zproštěním funkce (jinak zanikne smrtí správce). Při zproštění funkce nezaniká postavení správce podstaty nikdy automaticky, ale vždy až rozhodnutím soudu.

Otázka zařazení správce se po velmi širokých diskusích prakticky na všech úrovních, vládních, odborných i politických dostala do úrovně jejich profesionalizace a zaštitění profesní komorou.

Jak již bylo několikrát zmiňováno, již v počátcích jednání rekodifikační komise bylo rozhodnuto, že otázka správce a jeho zaštitění profesní organizací bude řešena formou doprovodného zákona. Podle informace Ministerstva spravedlnosti ČR JUDr. Pavla Němce jsou v současné době na MS ČR k dispozici prakticky jak návrh zákona o úpadku a způsobech jeho řešení, tak oba doprovodné zákony, tj. návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o úpadku a způsobech jeho řešení a dále návrh zákona o insolvenčních správcích, Asociaci insolvenčních správců České republiky a o změně dalších zákonů (dále jen zákon o insolvenčních správcích).

Uvedené návrhy právních předpisů budou v průběhu následných dní předloženy do vnějšího připomínkového řízení. Je nutno připomenout, že postavení a činnost insolvenčních správců upravuje návrh zákona o úpadku a způsobech jeho řešení. Mimoprocením otázkám jako organizace správců, kvalifikačním požadavkům, vedení jejich seznamu, kárnému řízení apod. věnuje pozornost jen ve zcela nezbytné míře.

Zákon o insolvenčních správcích by měl zdůraznit požadavky na jejich kvalifikaci. Dochází zde ke zpřísnění požadavků na vzdělávání, jehož cílem je dosáhnout vyšší kvality činnosti správců. Způsob ustanovení správce byl ponechán v podstatě v dosud platné koncepci. Nebyly doposud přijaty dva vyhraněné názory; první kdy ustanovení správce by bylo zcela v rukou soudu a druhé, kdy by je měli volit věřitelé.

Dosavadní řešení, které vychází z toho, že správce sice ustaví soud, ale věřitelé mohou soudem vybraného správce vetovat, není jednostranné, ale vyvážené.

Nově nároky insolvenčního správce hradí stát, nelze-li jej uhradit ani z majetkové podstaty, ani ze zálohy na náklady. Dále je i nově koncipována odpovědnost správce za škody a jiné újmy způsobené porušením povinností správce.

Je pochopitelné, že by se dala rozepsat celá řada nových poznatků i doplnění v porovnání se současným ZKV. Myslíme, že je to otázka předčasná a že po všeobecné diskusi, dopracování přijatých připomínek, je možno konkrétně provést porovnání. Budme proto na zemi a pokusme se, každý sám za sebe přispět námětem či zkušeností z praxe k případné následné diskusi.

Že se nejedná o jednoduchou záležitost, ale velice složitý a komplikovaný zákon, není třeba diskutovat. Jen problémem provázanosti s dalšími právními předpisy právního řádu ČR budou zcela jistě negativně ovlivňovat i rychlost projednávání.

Pravdou je, že jsou tu k diskusi v návrhu zákona zpracovány zákon o úpadku a způsobech jeho řešení a oba doprovodné zákony, tj. zákon, kterým se mění některé další zákony v souvislosti s přijetím zákona o úpadku a způsobech jeho řešení a zákon o insolvenčních správcích, Asociaci insolvenčních správců České republiky a o změně dalších zákonů.

Jsme rádi, že se to podařilo a můžeme svým členům říci, že Komora specialistů pro krizové řízení a insolvenční v ČR tak po deseti letech své existence přispěla i svým dílem k dalšímu profesionálnímu vývoji úpadkového práva v ČR, tedy k jeho úplné rekodifikaci.

Výňatky z rozhodnutí soudů ČR v oblasti konkursního práva byly pravidelnou součástí předešlých čísel Bulletinu. I v tomto roce bude rubrika „Judikáty“ přinášet vybraná rozhodnutí. Upozorňujeme, že v Bulletinu je otištěna jen část judikátů, na webových stránkách Komory jsou zveřejněny v širším rozsahu.

Správce konkursní podstaty. Odměna a náhrada hotových výdajů správce konkursní podstaty

§ 8 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů

Nelze-li odměnu a náhradu hotových výdajů správce konkursní podstaty uhradit z majetku konkursní podstaty ani ze zálohy na náklady konkursu, zaplatí ji stát z rozpočtových prostředků soudu, u kterého probíhá konkursní řízení.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 4. 2003, sp. zn. 1 Ko 257/2001

Z odůvodnění:

Usnesením ze dne 6. 2. 2001, čj. 99 K 76/2000 11, krajský soud prohlásil na majetek společnosti s ručením omezeným B. E., s. r. o. (dále jen „úpadce“) konkurs a správcem konkursní podstaty ustavil JUDr. V. L., advokáta (dále jen „správce“).

Usnesením ze dne 17. 4. 2001, čj. 99 K 76/2000 28, krajský soud schválil, aby správce vyloučil z podstaty úpadcovu nedobytnou pohledávku a tři telefonní karty (bod I. výroku), a prohlášený konkurs pro nedostatek úpadcovu majetku dle § 44 odst. 1 písm. d) zákona o konkursu a vyrovnání (č. 328/1991 Sb. – dále též „ZKV“) zrušil (bod II. výroku). Soud dále schválil vyúčtování hotových výdajů správce ve výši 1 193,60 Kč a jeho odměnu ve výši 10 000 Kč. Zároveň vyslovil, že tyto pohledávky správce nebudou uspokojeny, neboť majetek podstaty nepostačuje k úhradě nákladů konkursu (bod III. výroku). Konečně, soud správci uložil, aby do třiceti dnů oznámil soudu, zda uzavřel účetní knihy a sestavil účetní závěrku (bod IV. výroku). V odůvodnění svého rozhodnutí stran bodu III. výroku soud uvedl, že nároky správce na zaplacení jeho hotových výdajů a odměny, přestože byly soudem přiznány, nemohly být uspokojeny, neboť nebyl zpeněžen žádný majetek z konkursní podstaty a naopak jediný majetek byl ze soupisu konkursní podstaty vyloučen. Nároky správce nebylo možné uspokojit ani ze zálohy na náklady konkursu, protože ta v dané věci nebyla složena, neboť navrhovatel domáhající se prohlášení konkursu byl od této povinnosti dle § 5 odst. 1 ZKV osvobozen co úpadcův věřitel domáhající se uspokojení mzdového nároku.

Proti usnesení krajského soudu ze dne 17. 4. 2001 podal správce do bodu III. výroku odvolání a namítal zejména, že v uvedeném rozsahu rozhodl soud v rozporu s českým právním řádem. Usnesení není v napadené části vykonatelné, neboť správcova pohledávka nebude a ani nemůže být nikým uhrazena. Rozhodnutí je též v rozporu s Listinou základních práv a svobod, konkrétně s článkem 26 a násl., ve kterých jsou stanovena základní lidská práva, mezi nimi i právo na spravedlivou odměnu za práci. Toto právo není sice soudem výslovně popřeno, ale je nevykonatelné, když soud již při vydání napadeného usnesení bylo známo, že správci náklady ani odměna nebudou uhrazeny, ač ten splnil všechny povinnosti, které mu ukládá zákon a které mu byly uloženy soudem. Navrhl proto, aby odvolací soud v napadeném rozsahu usnesení soudu prvního stupně změnil a rozhodl, že výdaje ve výši 1 193,60 Kč a odměnu ve výši 10 000 Kč je správci povinná uhradit Česká republika.

Vrchní soud jako soud odvolací přezkoumal napadené rozhodnutí i řízení jeho vydání předcházející dle § 212

a § 212a o. s. ř. a shledal, že jen namíste postupovat dle § 109 odst. 1 písm. c) o. s. ř. Podle tohoto ustanovení soud řízení přeruší, jestliže dospěl k závěru, že zákon, jehož má být při projednávání nebo rozhodování věci použit, nebo jeho jednotlivé ustanovení je v rozporu s ústavním zákonem nebo mezinárodní smlouvou, která má přednost před zákonem, a podal-li u Ústavního soudu návrh na zrušení tohoto zákona nebo jeho jednotlivého ustanovení. Odvolací soud zaujal názor, že v rozporu s Listinou základních práv a svobod (č. 2/1993 Sb. – dále též „Listina“) jsou věta druhá prvního odstavce § 5 a věta druhá třetího odstavce § 8 zákona č. 328/1991 Sb., neboť při nedostatku majetku v konkursní podstatě fakticky znemožňují uspokojení těch nároků správce konkursní podstaty, jež lze, z obecného hlediska míněno, pokládat za zákonné a oprávněné.

Ústavní soud nálezem ze dne 25. 6. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 36/01, publikovaným ve Sbírce zákonů pod č. 403/2002 rozhodl tak, že „ustanovení § 5 odst. 1 věty druhé a § 8 odst. 3 věty druhé zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, se dnem 31. března 2003 zrušují“.

V odůvodnění svého rozhodnutí Ústavní soud mimo jiné uvedl, že nutno považovat za porušení ústavního principu neakcesorické rovnosti, jejímž obsahem je vyloučení libovůle ze strany zákonodárce v rozlišování subjektů a práv, stav, jenž je vytvořen v zákonné úpravě úhrady hotových výdajů a odměny správci. Porovnáním konkursů, ve kterých došlo k uspokojení zákonných nároků správce, s případy, kdy majetek konkursní podstaty nepostačuje k úhradě nákladů konkursu, dospěl Ústavní soud k závěru, že takto vytvořená nerovnost v odměňování a úhradě nákladů spjatých s výkonem veřejné funkce (příčemž i pro tuto oblast plyne maxima přiměřenosti) je nerovností jednak extrémní a jednak nerovností, jíž schází jakýkoliv účel a smysl. Obdobně jako ve srovnatelných věcech (§ 23 zákona č. 85/1996 Sb.) by v těchto případech byla adekvátní úhrada odměny a hotových výdajů správci ze strany státu. Protiústavní přitom není díkce zákona o konkursu a vyrovnání, nýbrž opomenutí zákonodárce mající za následek ústavně neakceptovatelnou nerovnost, neboť nebyl stanoven subjekt, jenž by uhradil, resp. zdroj, z něhož by došlo k úhradě odměny a hotových výdajů správce v případě insolventního úpadce a osvobození navrhovatele od zaplacení zálohy na náklady konkursu. Protože normu, jež by byla obsahem takového ustanovení, ale z díkce zákona o konkursu a vyrovnání interpretací dovodit nelze, dospěl Ústavní soud k závěru, že ustanovení § 5 odst. 1 věty druhé a § 8 odst. 3 věty druhé zákona o konkursu a vyrovnání jsou v rozporu s Listinou a mezinárodním paktem o občanských a politic-

kých právech, pročež plénum Ústavního soudu rozhodlo o jejich zrušení. Podle § 70 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb. účinnost derogačního nálezu Ústavní soud odložil ke dni 31. března 2003, aby tím zákonodárci umožnil uvedenou protiústavnost odstranit.

Odvolací soud za shora popsaného stavu věci dospěl k závěru, že nejsou dány podmínky pro věcné rozhodnutí o odvolání před datem 31. března 2003, neboť by byl paradoxně nucen aplikovat stávající právní úpravu, jež byla jako protiústavní nálezem Ústavního soudu zrušena. Protože však do 31. března 2003 zákon o konkursu a vyrovnání v části dané problematiky se týkající nedoznal změny, jež by měla dopad na souzenou věc, odvolací soud při posuzování důvodnosti odvolání vycházel ze znění zákona o konkursu a vyrovnání účinného k datu jeho rozhodování, přičemž zároveň respektoval argumentaci, na níž postavil své rozhodnutí Ústavní soud.

Shodně s tím, co uvedeno v nálezu Ústavního soudu, má též odvolací soud za to, že je nepřípustné zcela odepřít

správci právo na úhradu hotových výdajů a odměny a že při absenci výslovné zákonné úpravy, jež by vzniklou situaci řešila, přichází zásadně v úvahu úhrada těchto pohledávek správce ze strany státu, jež odvolatele do funkce správce ustavil. Byť je Ústavním soudem též akcentována jako přípustná možnost toliko dílčího plnění správci, dovozuje odvolací soud s ohledem na výši těchto nároků, jakož i s přihlédnutím ke vzniklé časové prodlevě při jejich uspokojení, že je namístě zapravit tyto v celém rozsahu.

Vrchní soud proto usnesení soudu prvního stupně v odvoláním napadené části bodu III. výroku o tom, že pohledávky správce nebudou uspokojeny, podle § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil a rozhodl, že náklady správce a jeho odměnu, jejichž výše nebyla rozporována, obdobně jako je tomu ve srovnatelných věcech (§ 23 zákona č. 85/1996 Sb.), hradí stát, přičemž organizační složkou státu k úhradě tohoto závazku povinnou je ve smyslu § 38 zákona č. 219/2000 Sb. krajský soud.

Náklady a odměna likvidátora. Bezdůvodné obohacení. Plnění z právního důvodu, který odpadl

§ 13a odst. 1 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, v znění pozdějších předpisů
§ 451 obč. zák.

Byla-li záloha, kterou si likvidátor vyplatil před prohlášením konkursu na majetek právnické osoby v likvidaci, určena k úhradě činnosti a cestovního likvidátora na dobu, ve které již nastaly účinky prohlášení konkursu, šlo o plnění z právního důvodu, který dnem prohlášení konkursu na majetek likvidované společnosti odpadl (§ 451 odst. 2 obč. zák.).

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 2004, sp. zn. 29 Odo 446/2002

Z odůvodnění:

Krajský soud rozsudkem ze dne 18. prosince 2001, čj. 29 Co 468/2001 47, změnil k odvolání žalovaného rozsudek ze dne 29. června 2001, čj. 21 C 298/2000 30, jímž okresní soud uložil žalovanému zaplatit žalobci částku 56 000 Kč s devítiprocentním úrokem z prodlení od 2. června 2000 do zaplacení, tak, že žalobu zamítl. Odvolací soud uzavřel, že soud prvního stupně sice správně zjistil skutkový stav, nicméně z něj v intencích § 13a zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“), vyvodil nesprávné právní závěry. Oproti soudu prvního stupně dospěl k závěru, že částku 56 000 Kč, kterou si žalovaný coby likvidátor pozdější úpadkyně vyplatil 21. července 1999 jako zálohu na srpen 1999 (co do částky 36 000 Kč šlo o zálohu na činnost, které měl likvidátor provést v srpnu 1999 a co do částky 20 000 Kč pak o zálohu na cestovné, jež mělo být vynaloženo v srpnu 1999), nelze po prohlášení konkursu na majetek likvidované společnosti (po 23. červenci 1999) pokládat za bezdůvodné obohacení žalovaného vzniklé přijetím plnění z právního důvodu, který (prohlášením konkursu) odpadl. Likvidace úpadkyně byla prohlášením konkursu na její majetek přerušena, z čehož plyne předpoklad, že po zrušení konkursu je třeba v likvidaci obchodní společnosti, jež vstoupila do likvidace již před prohlášením konkursu, pokračovat. Poté proto bude ve své činnosti pokračovat též likvidátor, který má dle článku VI. smlouvy ze dne 25. června 1996 (uzavřené mezi ním a pozdější úpadkyní) provádět vyúčtování v průběhu likvidace a doúčtování čtrnáct dnů před jejím ukončením na základě předložených faktur. Jelikož likvidace úpadkyně nebyla do-

končena a žalovaný nevyúčtoval odměnu likvidátora, nejsou splněny podmínky pro posouzení důvodnosti žalobcem uplatněného nároku, takže odvolací soud žalobu zamítl jako předčasnou.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce včasné dovolání, namítaje, že ve smyslu ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) občanského soudního řádu spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Konkrétně dovolatel uvádí, že podle jeho přesvědčení mohl žalovaný jako likvidátor úpadkyně v srpnu 1999 vykonávat funkci likvidátora pouze v rozsahu, v němž tato nepřešla dle § 13a ZKV na správce konkursní podstaty, přičemž oprávnění určit mu pro toto období odměnu a náhradu nutných nákladů náleželo žalobci jako správci konkursní podstaty úpadkyně. Žalovaný tudíž nebyl oprávněn ponechat si po prohlášení konkursu na majetek společnosti, kterou likvidoval, bez svolení správce konkursní podstaty jakoukoliv zálohu na činnost likvidátora za období, kdy se tato společnost nacházela v konkursu. Nemohl-li žalovaný v srpnu 1999 vykonávat funkci likvidátora, odpadl prohlášením konkursu na majetek úpadkyně i právní důvod vyplacení zálohy na odměnu a výdaje likvidátora ve výši 56 000 Kč. Jelikož se žalovaný obohatil na úkor konkursní podstaty, je povinen toto bezdůvodné obohacení dovolateli vydat. V závěru dovolání žalobce připustil, že kdyby bylo možné na funkci likvidátora přiměřeně (podle ustanovení § 66 obchodního zákoníku) aplikovat ustanovení o mandátní smlouvě, pak by mohl žalovanému vzniknout i určitý nárok na zálohu. Ustanovení § 571 odst. 2 obč. zák. však stanoví bližší podmínky, za nichž lze tuto zálohu poskytnout, přičemž splnění těchto podmínek žalova-

ný neprokázal. Proto dovolatel požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Dovolání je ve smyslu § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. přípustné a je i důvodné.

Jelikož vady řízení, k nimž dovolací soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají, zabýval se Nejvyšší soud tím, zda je dán dovolací důvod dle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval. V mezích dovolacího důvodu dle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. tedy dovolací soud zkoumá, zda právní posouzení věci ob stojí na základě v řízení učiněných skutkových závěrů (jež dovoláním v této věci ostatně zpochybněny nebyly).

Se zřetelem k době prohlášení konkursu na majetek likvidované společnosti (23. července 1999) je pro další úvahy Nejvyššího soudu rozhodný především výklad zákona č. 328/1991 Sb., ve znění zákonů č. 122/1993 Sb., č. 42/1994 Sb., č. 74/1994 Sb., č. 117/1994 Sb., č. 156/1994 Sb., č. 224/1994 Sb., č. 84/1995 Sb., č. 94/1996 Sb., č. 151/1997 Sb. a č. 12/1998 Sb.

Podle ustanovení § 13a odst. 4 ZKV v rozhodné době platilo (a jako ustanovení § 13a odst. 1 ZKV ve stávajícím znění stále platí), že je-li prohlášen konkurs ohledně právnické osoby v likvidaci, likvidace se po dobu jeho trvání přerušuje. Likvidátor po tuto dobu vykonává svou působnost pouze rozsahu, v jakém nepřešla na správce; do působnosti likvidátora náleží rovněž součinnost se správcem. Za tuto činnost má nárok na náhradu nutných nákladů a na přiměřenou odměnu, kterou určí správce se souhlasem soudu.

Ustanovení § 451 občanského zákoníku pak v rozhodné době určovalo (a stále určuje), že kdo se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, musí obohacení vydat (odstavec 1). Bezdůvodným obohacením je majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu, plněním z neplatného právního úkonu nebo plněním z právního důvodu, který odpadl, jakož i majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů (odstavec 2).

Z ustanovení § 68 odst. 2 věty druhé obch. zák., ve znění účinném ke dni prohlášení konkursu na majetek likvidované společnosti, se podává, že likvidace (společnosti) se rovněž nevyžaduje (...), nezbude-li po ukončení konkursního řízení společnosti žádný majetek.

Z téhož ustanovení, ve znění účinném v době rozhodování odvolacího soudu, plyne, že likvidace (společnosti) se rovněž nevyžaduje, zrušuje-li se společnost z důvodů uvedených v odstavci 3 písm. f) a g) (tedy ve smyslu odstavce 3 písm. f) i zrušením konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo zrušením konkursu z důvodu, že majetek úpadce nepostačuje k úhradě nákladů konkursu), a nemá-li žádný majetek, přičemž se nepřihlíží k věcem, právům, pohledávkám nebo jiným majetkovým hodnotám vyloučeným z podstaty.

Účinky prohlášení konkursu na majetek likvidované společnosti nastaly dne 23. července 1999 (srov. dále § 13

odst. 4 ZKV), přičemž z ustanovení § 13a ZKV plyne, že tímto dnem došlo k přerušení likvidace a dosavadní likvidátor po dobu trvání konkursu vykonává svou působnost pouze v rozsahu, v jakém nepřešla na správce konkursní podstaty.

Se zřetelem k dikci § 68 odst. 2 obch. zák. (ať již ve znění účinném v době prohlášení konkursu nebo v době vydání napadeného rozhodnutí) pak lze úvahu odvolacího soudu označit jako nepřesnou již proto, že zákon potřebu pokračování v likvidaci po řádném průběhu konkursu na majetek likvidované společnosti nepresumuje. Výslovně naopak určuje, že není-li zde po ukončení konkursního řízení (po zrušení konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo proto, že majetek úpadce nepostačuje k úhradě nákladů konkursu) žádného majetku, likvidace se nevyžaduje.

Zrušením konkursu se společnost, která vstoupila do likvidace ještě před prohlášením konkursu na svůj majetek, vrací zpět do fáze likvidace, potřeba v likvidaci pokračovat a dokončit ji způsobem předjímaným před prohlášením konkursu však odtud neplyne (se zřetelem ke stavu majetku likvidované společnosti po zrušení konkursu bude realizace takového záměru v řadě případů též prakticky neproveditelná). Tento závěr však sám o sobě právní posouzení, na němž spočívá napadené rozhodnutí, nesprávným nečiní (ani citovanými ustanoveními obchodního zákoníku není beze zbytku vyloučeno, že likvidace společnosti může po zrušení konkursu pokračovat). Odvolací soud ovšem v této souvislosti nedocenil význam zjištění (z nějž sám vyšel a které v řízení nikdo nezpochybnil), že záloha, kterou si žalovaný coby likvidátor pozdější úpadkyně vybral 21. července 1999, byla účelově určena na činnosti likvidátora a jeho cestovné v srpnu 1999. Odtud logicky plyne, že byl-li konkurs na majetek likvidované společnosti prohlášen již 23. července 1999, pak v době vydání napadeného rozhodnutí již muselo být jasné, že záloha na měsíc srpen 1999 nemohla být použita v souladu se svým určením (jelikož v té době platil režim daný ustanovením § 13a ZKV). Částka 56 000 Kč, kterou žalovaný likvidátor popsaným způsobem 21. července 1999 přijal, je proto v daném kontextu skutečně plněním z právního důvodu, který dnem prohlášení konkursu na majetek likvidované společnosti (23. července 1999) odpadl (srov. § 451 odst. 2 obč. zák.).

Vzhledem k tomu, že odvolací soud založil své úvahy na opačném úsudku (a jinými aspekty věci, jež mohou plynout např. z obrany žalovaného, že na část žalované sumy mu vznikl nárok již podle ustanovení § 13a ZKV, se nezabýval), je právní posouzení věci, na kterém jeho rozhodnutí spočívá, nesprávné a dovolací důvod dle § 241 odst. 2 písm. b) o. s. ř. byl uplatněn právem.

Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), napadený rozsudek zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, 3 a 6 o. s. ř.).

V další fázi řízení si bude muset odvolací soud ujasnit také povahu sporného vztahu (odůvodněně uzavřít, zda jde o vztah občanskoprávní nebo obchodní), neboť odtud může plynout i případná odpověď na otázku o povaze a rozsahu žalovaného příslušenství pohledávky.

Úpadek dlužníka pro insolvenční. Pluralita věřitelů. Postoupení části pohledávky. Šikanózní výkon práva

§ 1 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů

Pro závěr, že postoupení části pohledávky před podáním návrhu na prohlášení konkursu bylo šikanózním jednáním věřitele dlužníka, je ve svém souhrnu významné i to, v jakém časovém horizontu před podáním návrhu na prohlášení konkursu k postoupení části pohledávky došlo, jaký ekonomický cíl byl účastníky této transakce sledován, a to, zda postupník a postupitel nejsou společnostmi personálně a ekonomicky propojenými.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. 29 Odo 365/2002

Z odůvodnění:

Vrchní soud usnesením ze dne 31. ledna 2002, čj. 1 Ko 308/2001 33, potvrdil usnesení ze dne 24. května 2001, čj. 98 K 3/2001 24, jímž krajský soud zamítl návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužnice, když se ztožnil se soudem prvního stupně v závěru, že návrh na prohlášení konkursu podaný věřitelkou M. u. s., a. s., je šikanózní. Odvolací soud především uzavřel, že v daném případě nelze dovozovat žádné pro dovolatelku nepříznivé okolnosti z časového sledu postoupení části pohledávky (14. listopadu 2000) a podání návrhu na prohlášení konkursu (4. dubna 2001). V reakci na odvolací námitky věřitelky odvolací soud uvedl, že podle výpisu z obchodního rejstříku společnosti M. I. a. s. (které navrhuje věřitelka postoupila smlouvou ze dne 14. listopadu 2000 část své pohledávky za dlužnicí) nemá jako předmět činnosti zapsáno vymáhání pohledávek, že navrhovatelka je s touto společností propojena personálně a obě společnosti sídlí na stejné adrese a že postoupení pouze části pohledávky (s tím, že z původní pohledávky ve výši 761 046 Kč byla postoupena část ve výši 300 000 Kč, a celková výše pohledávek navrhovatelky vůči dlužnici činí 20 541 213,30 Kč) postrádá jakýkoli ekonomický smysl. Pro postupníka, který se zavázal uhradit postoupenou část pohledávky v plné výši, nemůže být nabytá část pohledávky přínosem a naopak nic nemění na situaci postupitele v tom, že ve zbývající části věřitelem dlužnice zůstal. Vztah navrhuje věřitelky a postupníka lze vzhledem ke zjištěným skutečnostem kvalifikovat též jako podnikatelské seskupení ve smyslu ustanovení § 66a obchodního zákoníku.

Proti usnesení odvolacího soudu podala navrhuje věřitelka včasné dovolání, z jehož obsahu je zřejmé, že uplatňuje dovolací důvod ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., jímž lze odvolacímu soudu vytýkat, že jeho rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Konkrétně dovolatelka namítá, že skutečnost, že společnost M. I. a. s. nemá v obchodním rejstříku zapsán jako předmět podnikání vymáhání pohledávek, je pro posouzení věci bezpředmětná, jelikož pohledávku vymáhá pro sebe, a nikoliv pro třetí osobu. Fakt, že obě věřitelky jsou subjekty personálně propojenými, sídlícími na stejné adrese, nemůže posouzení věci rovněž ovlivnit, neboť jde o dva samostatné subjekty. Konečně dovolatelka nesouhlasí ani s tím, že by kritérium ekonomického smyslu postoupení části pohledávky mohlo mít vliv na posouzení důvodnosti podaného návrhu na prohlášení konkursu. Nadto dodává, že ekonomický smysl takového postupu spočívá ve skutečnosti, že dovolatelka (postupitelka) získala postoupením pohledávky peníze a postupník získal vedle pohledávky i nárok na její příslušenství. Dovolatelka proto požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

V průběhu dovolacího řízení původní dovolatelka zanikla výmazem z obchodního rejstříku (a to k 20. srpnu 2003), přičemž jejím procesním nástupcem v řízení se stala „M u. s., a. s., právní nástupce“. O tom Nejvyšší soud rozhodl usnesením ze dne 23. října 2003, čj. 29 Odo 365/2002 52, na jehož základě v dovolacím řízení jednal dále jako s dovolatelkou s posledně označenou společností.

Přípustnost dovolání proti usnesení, jímž odvolací soud potvrdil usnesení soudu prvního stupně o zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu na majetek dlužnice, je nutno poměřovat podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o. s. ř., ve spojení s ustanoveními § 237 odst. 1 písm. b) a c) o. s. ř. (jiná ustanovení občanského soudního řádu přípustnost dovolání proti takovému rozhodnutí založit nemohou). Podmínka, aby ve smyslu ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) a c) o. s. ř. šlo o usnesení, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí (zde usnesení) soudu prvního stupně „ve věci samé“, je v daném případě zjevně splněna. Jelikož nejde o případ popsaný v § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. (usnesení soudu prvního stupně jiné usnesení o tomtéž nepředcházelo), lze přípustnost dovolání v souzené věci dovodit jen závěrem dovolacího soudu o tom, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam [srov. k tomu dikci § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.]. Zásadní význam napadeného usnesení Nejvyšší soud spatřuje (a potud má dovolání za přípustné) ve výkladu ustanovení § 1 ZKV co do podmínek, za nichž lze návrh na prohlášení konkursu pokládat za šikanózní výkon práva navrhuje věřitelkou, s tím, že jde ve smyslu ustanovení § 237 odst. 3 o. s. ř. o právní otázku, která v rozhodovací praxi dovolacího soudu nebyla beze zbytku vyřešena.

Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud přihlíží u přípustného dovolání z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se též nepodávají, Nejvyšší soud se tudíž zabýval tím, zda napadené rozhodnutí obstojí (v rovině právní otázky, pro jejíž řešení dovolání připustil) co do právního posouzení věci.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval. Se zřetelem k době vydání napadeného usnesení je pro závěr o správnosti právního posouzení věci odvolacím soudem rozhodný výklad zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění zákonů č. 122/1993 Sb., č. 42/1994 Sb., č. 74/1994 Sb., č. 117/1994 Sb., č. 156/1994 Sb., č. 224/1994 Sb., č. 84/1995 Sb., č. 94/1996 Sb., č. 151/1997 Sb., č. 12/1998 Sb., č. 27/2000 Sb., č. 30/2000 Sb., č. 105/2000 Sb., č. 214/2000 Sb., č. 368/2000 Sb., č. 370/2000 Sb. a č. 120/2001 Sb.

Podle ustanovení § 1 ZKV dlužník je v úpadku, jestliže má více věřitelů a není schopen po delší dobu plnit své splatné závazky. Jestliže dlužník zastavil platby, má se za to, že není schopen plnit své splatné závazky (odstavec 2). Fyzická osoba, je-li podnikatelem, a právnická osoba je v úpadku i tehdy, jestliže je předlužena. O předlužení jde tehdy, jestliže tato osoba má více věřitelů a jestliže její splatné závazky jsou vyšší než její majetek; do ocenění dlužníkovy majetku se zahrne i očekávaný výnos z pokračující podnikatelské činnosti, lze-li příjem převyšující náklady při pokračování podnikatelské činnosti důvodně předpokládat (odstavec 3).

Zákon o konkursu a vyrovnání zná dva typy dlužníkovy úpadku; úpadek pro insolvenční, definovaný v ustanovení § 1 odst. 2 ZKV, a úpadek pro předlužení, vymezený ustanovením § 1 odst. 3 ZKV. V obou případech je předpokladem úpadku mimo jiné i to, že dlužník má více věřitelů se splatnými závazky.

Právě pluralita věřitelů je charakteristickým znakem, jímž se české konkursní řízení liší od řízení exekučního. Zatímco exekučnímu řízení je vlastní vynucování majetkového nároku přiznaného exekučním titulem v právním poměru jediného věřitele (oprávněného) proti dlužníku (povinnému), pro konkursní řízení je typické, že je zde více věřitelů, kteří uplatňují více majetkových nároků společně (v jediném řízení) vůči jedinému dlužníku a kteří se z dlužníkovy majetku (případně z majetku, na nějž se pro tyto účely hledí jako na dlužníkův majetek, ač je vlastnický připsán osobám jiným) uspokojí poměrně. Podstatu konkursního řízení ostatně vystihuje samo slovo „konkurs“, jež pochází z latinského termínu „concursum creditorum“, odrážejícího fakt, že jde o souběh věřitelů formou přihlašování pohledávek za účelem jejich uspokojení z konkursní podstaty.

Nejvyšší soud již ve stanovisku svého občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 17. června 1998, Cpjn 19/98, uveřejněném pod číslem 52/1998 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek (dále též jen „stanovisko“) vysvětlil [pod bodem XIII stanoviska, str. 181 (357)], že požadavek zákona na pluralitu věřitelů nelze posuzovat odděleně od požadavku plurality „splatných závazků“ dlužníka. Dlužník musí mít nejméně dva věřitele, z nichž každý má proti němu pohledávku po lhůtě splatnosti; o úpadek v žádné z jeho forem tedy nepůjde například tehdy, má-li dlužník jen jediného věřitele s (více) pohledávkami po lhůtě splatnosti, avšak pohledávky dalších věřitelů dosud splatné nejsou (doba plnění dosud neuplynula). Tamtéž Nejvyšší soud formuloval závěr, že podmínka více věřitelů dlužníka je splněna také tehdy, je-li splatná pohledávka dalšího (druhého) věřitele zanedbatelného rozsahu.

V usnesení uveřejněném pod číslem 44/2001 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek (dále též jen „R 44/2001“), na něž poukazovala dovolatelka již v odvolacím řízení, pak Nejvyšší soud formuloval a odůvodnil závěr, podle kterého ve smyslu ustanovení § 1 odst. 2 a 3 ZKV může být dalším věřitelem se splatnou pohledávkou za dlužníkem i osoba, která jednu z více pohledávek za dlužníkem nebo část jediné pohledávky za dlužníkem nabyla od věřitele, který podal návrh na prohlášení konkursu, smlouvou o postoupení pohledávky nebo její části, uzavřenou podle ustanovení § 524 a násl. občanského zákoníku. Tamtéž dodal, že soud za této situace zamítne návrh na prohlášení konkursu, jen jestliže bude prokázáno, že k postoupení pohledávky došlo výlučně z důvodu šikany dlužníka nebo snahy věřitele dosáhnout úhrady nevymahatelné pohledávky s vyloučením nalézacího řízení. Od těchto závěrů nevidí Nejvyšší soud důvodu se odchýlit ani v této věci.

Odvolací soud uzavřel, že v daném případě nelze dovozovat žádné pro dovolatelku nepříznivé okolnosti z časového sledu postoupení části pohledávky (14. listopadu 2000) a podání návrhu na prohlášení konkursu (4. dubna 2001), šikanózní výkon práva však dovodil z toho, že předmětem podnikání postupníka není nic, co by svědčilo o tom, že se zabývá vymáháním pohledávek, dále z toho, že postupník a postupitel jsou osobami personálně propojenými, jakož i z toho, že vlastní obsah dohody o postoupení části pohledávky postrádá ekonomický smysl.

Dovolatelce lze dát za pravdu v tom, že – posuzováno jednotlivě – žádná ze shora popsaných skutečností sama o sobě k závěru o šikanózním výkonu práva v konkursním řízení nevede. Jinak je tomu ovšem v případě, jsou-li uvedené okolnosti zkoumány ve svém souhrnu.

Brojí-li dovolatelka proti úvaze odvolacího soudu o ekonomické smysluplnosti uvedené transakce námitkou, že nemůže jít o kritérium mající vliv na správnost jejího postupu (podání návrhu na prohlášení konkursu), pak tato její námitka opodstatněná není. Vlastní obsah smlouvy o postoupení pohledávky může být pro konkursní soud důležitým zdrojem poznání z hlediska záměru, který je tímto právním úkonem jeho účastníky sledován. Přitom lze stěží myslit vážně, že by úplatné postoupení části pohledávky mezi dvěma podnikatelskými subjekty nemělo být motivováno ekonomickými zájmy. Na straně postupitele se takový zájem projevuje nejčastěji tím, že se mu takto podaří realizovat pohledávku bez dalších nákladů a časových prodlev, čímž se kompenzuje fakt, že nepůjde o uspokojení pohledávky v plné výši, na straně postupníka pak nejčastěji očekáváním, že pohledávku vymůže částkou vyšší, než za jakou ji „koupil“ (za úplatu nabyt), a že rozdíl mezi částkou vyplacenou postupiteli a částkou, kterou vymůže od dlužníka (nebo kterou si započte na vlastní závazek vůči dlužníku) bude jeho „ziskem“ z celé transakce. Není-li ekonomická podstata takové transakce patrná již ze smlouvy o postoupení pohledávky a nepodaří-li se její podstatu osvětlit ani v dalších fázích řízení, pak ve spojení s dalšími skutečnostmi lze učinit závěr o šikanózním výkonu práva (o umělém vytváření znaku úpadku spočívajícím v pluralitě věřitelů se splatnými pohledávkami vůči dlužníku).

Zbývá se vypořádat s tím, zda závěr o šikanózním výkonu práva dovolatelkou je v konkrétním případě skutku dán.

Podle ustanovení § 524 odst. 2 obč. zák. s postoupenou pohledávkou přechází i její příslušenství a všechna práva s ní spojená.

Odvolací soud skutkové zjištění soudu prvního stupně, podle něž se část pohledávky ve výši 300 000 Kč postupuje za úplatu odpovídající částce 300 000 Kč, interpretoval tak, že postupník nemá z uvedené transakce žádný majetkový prospěch. Dovolatelce lze v tomto kontextu přisvědčit v tom, že ve smyslu výše cit. § 524 odst. 2 obč. zák. přechází na postupníka s postoupenou částí pohledávky i odpovídající část jejího příslušenství, což ekonomický smysl dává.

Nicméně skutková zjištění soudů nižších stupňů o obsahu smlouvy o postoupení části pohledávky (jež prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu nebyla a se zřetelem ke způsobu, jímž byla založena přípustnost dovolání, ani nemohla být zpochybněna) argumentaci dovolatelky nepodporují. Ekonomická smysluplnost celé transakce z nich neplyne a ve smlouvě užitá formulace nasvědčují spíše tomu, že smluvní strany tento aspekt věci nebraly v potaz. Jinak si totiž nelze vysvětlit např. obrat, podle kterého se označená část pohledávky postupuje za cenu odpovídající 100 % její výše.

Také personální propojení postupníka a postupitele,

k němuž se dovolatelka přihlásila již v podaném odvolání, potvrzujíc (srov. č. l. 28), „že se v případě věřitelů jedná o společnosti propojené personálně i ekonomicky (dceřiná společnost)“, je skutečností, která má vliv na řešení otázky o šikanózním výkonu práva (o šikanózní povaze podaného návrhu na prohlášení konkursu).

Ve spojení s těmito faktory pak má svůj význam i časová souvztažnost mezi dobou uzavření smlouvy o postoupení části pohledávky a dobou podání návrhu na prohlášení konkursu (ke které odvolací soud nepřihlížel).

Po zvážení všech těchto skutečností v jejich souhrnu i Nejvyšší soud sdílí důvodné pochybnosti odvolacího sou-

du ohledně cílů sledovaných postoupením části pohledávky. Na tomto základě luze uzavřít, že při úvaze o naplnění znaku plurality věřitelů dlužnice s pohledávkami po lhůtě splatnosti nelze přihlídnout k pohledávce věřitelky M. I. a. s. V situaci, kdy zde (vedle dovolatelky) nebylo jiných věřitelů s pohledávkami po lhůtě splatnosti, tedy bylo právní posouzení věci odvolacím soudem ve svém výsledku správné.

Jelikož se dovolatelce prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu správnost napadeného rozhodnutí zpochybnit nepodařilo, Nejvyšší soud, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), její dovolání zamítl (§ 243b odst. 2 o. s. ř.).

Správce konkursní podstaty. Zamítnutí návrhu na zproštění funkce. Subjektivní přípustnost dovolání

§ 218 odst. 1 písm. b), § 240 odst. 1 o. s. ř., ve znění účinném před 1. lednem 2001

§ 218 písm. b), § 240 odst. 1 o. s. ř., ve znění účinném od 1. ledna 2001

§ 8 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů

- I. K podání dovolání je subjektivně oprávněn pouze ten účastník, v jehož poměrech rozhodnutím odvolacího soudu nastala újma (jakkoli nepatrná) odstranitelná tím, že dovolací soud toto rozhodnutí zruší.
- II. Jestliže dovolání směřuje proti usnesení, jímž odvolací soud nevyhověl návrhu dovolatele, aby správce konkursní podstaty byl zproštěn výkonu funkce, a jestliže v době rozhodování odvolacího soudu již uvedená osoba není správcem konkursní podstaty (k jejímu zproštění došlo na základě jiného rozhodnutí konkursního soudu, které již nabylo právní moci), dovolací soud takové dovolání odmítne podle § 218 písm. b) o. s. ř. jako subjektivně nepřipustné.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. 29 Odo 198/2003

Z odůvodnění:

Krajský soud usnesením ze dne 7. září 1999, čj. 52 K 92/97 377, zamítl jako neopodstatněný úpadcův návrh, aby Ing. M. Š. byl zproštěn výkonu funkce správce jeho konkursní podstaty.

K odvolání úpadce vrchní soud usnesením ze dne 1. června 2000, čj. 2 Ko 151/99 740 (dříve šlo o č. l. 526), určil, že soudce krajského soudu JUDr. J. H. není vyloučen z projednávání a rozhodování věci sp. zn. 52 K 92/97 (první výrok), nevyhověl návrhu na delegaci věci vedené u krajského soudu pod sp. zn. 52 K 92/97 jinému soudu z důvodu vhodnosti (druhý výrok) a potvrdil usnesení soudu prvního stupně (třetí výrok).

Proti všem výrokům usnesení odvolacího soudu a výslovně též proti usnesení soudu prvního stupně podal úpadce včasné dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 239 odst. 2 občanského soudního řádu, namítaje, že jsou dány dovolací důvody uvedené v ustanovení § 241 odst. 3 o. s. ř. pod písmeny c) a d), tedy že obě rozhodnutí vycházejí ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování [písmeno c)] a spočívají na nesprávném právním posouzení věci [písmeno d)]. V dovolání pak snáší argumenty na podporu existence uplatněných dovolacích důvodů a požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Podle bodu 17. Hlavy I Části dvanácté zákona č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se projednávají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu, ve znění účinném před 1. lednem 2001). O takový případ jde i v této věci.

Dovolatel výslovně napadl dovoláním i rozhodnutí soudu prvního stupně.

Dovolání je ve smyslu ustanovení § 236 odst. 1 o. s. ř. mimořádným opravným prostředkem, kterým lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu. Z uvedeného vyplývá, že dovoláním rozhodnutí soudu prvního stupně úspěšně napadnout nelze.

Opravným prostředkem pro přezkoumání rozhodnutí soudu prvního stupně je podle ustanovení § 201 o. s. ř. odvolání, pokud to zákon nevyklučuje; občanský soudní řád proto také neupravuje funkční příslušnost soudu pro projednávání dovolání proti takovému rozhodnutí. Jelikož nedostatek funkční příslušnosti je neodstranitelným nedostatkem podmínky řízení, Nejvyšší soud řízení o „dovolání“ proti rozhodnutí soudu prvního stupně, které touto vadou trpí, podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. zastavil (shodně srov. např. důvody usnesení Nejvyššího soudu uveřejněného pod číslem 10/2001 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek).

Nedostatkem funkční příslušnosti je dovolání postiženo i v části, ve které (bez další argumentace pojící se k těmto výrokům) směřuje proti výrokům usnesení, jimiž odvolací soud rozhodl o tom, že označený soudce není vyloučen z projednávání a rozhodování věci, a o tom, že zamítá návrh na delegaci věci jinému soudu z důvodu vhodnosti (první a druhý výrok usnesení).

Podle ustanovení § 16 odst. 1 o. s. ř. o tom, zda je soudce vyloučen, rozhodne nadřízený soud.

Ustanovení § 12 odst. 3 o. s. ř. pak určuje, že o přikázání věci rozhoduje soud, který je nejbliže společně nadřízen příslušnému soudu a soudu, jemuž má být věc přikázána.

Pojem „nadřízený soud“ a „nejbliže společně nadřízený soud“, je-li použit občanským soudním řádem k určení věc-

né příslušnosti soudu, vychází z organizačních vztahů uvnitř soustavy soudů, nikoli ze vztahů instančních, a s pojmem „odvolací soud“ jej tudíž zaměňovat nelze (srov. též stanovisko pléna Nejvyššího soudu z 27. června 1996, Plsn 1/96, uveřejněné pod číslem 48/1996 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek). Rozhoduje-li tedy vrchní soud o vyloučení soudce krajského soudu, případně též o přikázání věci jinému soudu, není jeho rozhodnutí rozhodnutím odvolacího soudu. Funkční příslušnost k projednání dovolání proti takovému rozhodnutí občanský soudní řád neupravuje; řízení proto i zde muselo být zastaveno podle § 104 odst. 1 o. s. ř. K tomu srov. shodně i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. července 1997, čj. 2 Cdon 30/97, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 14, ročník 1997, pod číslem 112, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. září 2001, sp. zn. 29 Odo 641/2001, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 10, ročník 2001, pod číslem 129, jakož i náleží Ústavního soudu ze dne 25. května 2000, sp. zn. III. ÚS 182/99, uveřejněný pod číslem 77 Sbírkou nálezů a usnesení Ústavního soudu České republiky, svazek 18.

V části, v níž směřovalo proti potvrzujícímu výroku usnesení odvolacího soudu, není dovolání přípustné.

Přípustnost dovolání proti usnesení upravují ustanovení § 237, § 238a a § 239 o. s. ř. Zkoumání, zda dovolání je – objektivně – přípustné podle uvedených ustanovení, však předchází – ve smyslu ustanovení § 243b odst. 4, § 240 odst. 1 a § 218 odst. 1 písm. b) o. s. ř. – posuzování tzv. subjektivní přípustnosti dovolání. K podání dovolání je totiž

oprávněn pouze ten účastník, v jehož poměrech rozhodnutím odvolacího soudu nastala újma (jakkoli nepatrná) odstranitelná tím, že dovolací soud toto rozhodnutí zruší (shodně srov. např. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. července 1999, sp. zn. 20 Cdo 1760/98, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 1, ročník 2000, pod číslem 7, jakož i mnohá další rozhodnutí Nejvyššího soudu). V daném případě dovolatel o tuto subjektivní legitimaci k podání dovolání přišel se zřetelem k obsahu usnesení krajského soudu ze dne 4. října 2000, čj. 52 K 92/97 941, které nabylo právní moci 28. listopadu 2000. Tímto usnesením byl totiž uvedený správce výkonu své funkce zproštěn. Odklizení potvrzujícího výroku usnesení odvolacího soudu by za této situace nemohlo přivodit pro dovolatele příznivější následek než ten, jenž plyne z posledně označeného usnesení soudu prvního stupně.

Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), dovolání proti potvrzujícímu výroku usnesení odvolacího soudu podle ustanovení § 243b odst. 4 věty první a § 218 odst. 1 písm. b) o. s. ř. odmítl.

Nad rámec uvedeného lze dodat, že dovolání nebylo – oproti mínění dovolatele – objektivně přípustné podle ustanovení § 239 odst. 2 o. s. ř., jelikož usnesení, kterým odvolací soud potvrdil usnesení, jímž soud prvního stupně zamítl návrh, aby správce konkursní podstaty byl zproštěn výkonu funkce, není usnesením „ve věci samé“; o žádný z případů vyjmenovaných v ustanoveních § 237 odst. 1, § 238a odst. 1 a § 239 odst. 1 o. s. ř. též nešlo.

Dohlédací činnost konkursního soudu. Zpeněžení majetku konkursní podstaty. Souhlas konkursního soudu s prodejem majetku konkursní podstaty mimo dražbu. Přípustnost odvolání proti usnesením konkursního soudu vydaným v rámci dohlédací činnosti v době od 1. května 2000 do 20. července 2000)

§ 12, § 27 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění zákonů č. 122/1993 Sb., č. 42/1994 Sb., č. 74/1994 Sb., č. 117/1994 Sb., č. 156/1994 Sb., č. 224/1994 Sb., č. 84/1995 Sb., č. 94/1996 Sb., č. 151/1997 Sb., č. 12/1998 Sb. a č. 105/2000 Sb.

§ 12, § 27 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů
§ 202 odst. 2 písm. a) o. s. ř., ve znění účinném před 1. lednem 2001

- I. Usnesení, jímž konkursní soud uděluje správci konkursní podstaty souhlas s prodejem majetku konkursní podstaty mimo dražbu (§ 27 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů), je rozhodnutím vydaným v rámci dohlédací činnosti konkursního soudu (§ 12 uvedeného zákona), proti němuž není odvolání přípustné.
- II. Proti usnesením konkursního soudu vydaným v rámci dohlédací činnosti soudu podle § 12 zákona o konkursu a vyrovnání nebylo odvolání přípustné ani v případě, že šlo o usnesení vydaná v době od 1. května 2000 do 20. července 2000.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. 29 Odo 199/2003

Z odůvodnění:

Krajský soud usnesením ze dne 26. června 2000, čj. 52 K 92/97 791, udělil správci konkursní podstaty úpádce souhlas s prodejem výroku specifikovaných nemovitostí mimo dražbu.

Vrchní soud – odkazuje na ustanovení § 218 odst. 1 písm. c) a § 202 odst. 2 písm. a) občanského soudního řádu – usnesením ze dne 1. srpna 2000, čj. 2 Ko 98/2000 863 (dříve šlo o č. l. 813), odvolání úpádce odmítl (první výrok) a zamítl návrh na připuštění dovolání (druhý výrok). Odvo-

lací soud, poté, co konstatoval, že ustanovení § 12 odst. 3 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“), bylo s účinností od 1. května 2000 zrušeno zákonem č. 105/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, uzavřel, že udělení souhlasu k prodeji majetku konkursní podstaty mimo soudní dražbu je rozhodnutím, jímž se upravuje vedení řízení, proti němuž není odvolání přípustné. Zamítnutí návrhu na vyslovení přípustnosti dovolání odůvodnil odvolací soud tím,

že ve smyslu ustanovení § 239 odst. 1 o. s. ř. není jím vydané usnesení usnesením ve věci samé.

Proti všem výrokům usnesení odvolacího soudu a výslovně též proti všem výrokům usnesení soudu prvního stupně podal úpadce včasné dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 238a odst. 1 písm. e) o. s. ř., namítaje, že jsou dány dovolací důvody uvedené v ustanovení § 241 odst. 3 pod písmeny b), c) a d) o. s. ř., tedy, že obě rozhodnutí jsou postižena jinou vadou řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci [písmeno b)], vycházejí ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování [písmeno c)] a spočívají na nesprávném právním posouzení věci [písmeno d)]. Konkrétně dovolatel uvádí, že rozhodnutí soudu o prodeji části majetku konkursní podstaty mimo dražbu není rozhodnutím vydaným – v interních § 12 ZKV – v rámci dohlédací činnosti soudu a není ani usnesením o vedení řízení ve smyslu ustanovení § 202 odst. 2 písm. a) o. s. ř. Dále snáší argumenty na podporu závěru o tom, že usnesení soudu prvního stupně není věcně správné a polemizuje s úvahou odvolacího soudu, že toto usnesení nevydal vyloučený soudce. Na tomto základě pak dovolatel požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Podle bodu 17. Hlavy I Části dvanácté zákona č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (to jest podle občanského soudního řádu, ve znění účinném před 1. lednem 2001). O takový případ jde i v této věci.

Dovolatel výslovně napadl dovoláním i rozhodnutí soudu prvního stupně.

Dovolatel je ve smyslu ustanovení § 236 odst. 1 o. s. ř. mimořádným opravným prostředkem, kterým lze napadnout pravomocné rozhodnutí odvolacího soudu. Z uvedené vyplývá, že dovoláním rozhodnutí soudu prvního stupně úspěšně napadnout nelze.

Opravným prostředkem pro přezkoumání rozhodnutí soudu prvního stupně je podle ustanovení § 201 o. s. ř. odvolání, pokud to zákon nevylučuje; občanský soudní řád proto také neupravuje funkční příslušnost soudu pro projednání dovolání proti takovému rozhodnutí. Jelikož nedostatek funkční příslušnosti je neodstranitelným nedostatkem podmínky řízení, Nejvyšší soud řízení o „dovolání“ proti rozhodnutí soudu prvního stupně, které touto vadou trpí, podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. zastavil (shodně srov. např. důvody usnesení Nejvyššího soudu uveřejněného pod číslem 10/2001 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Dovolatel podal dovolání výslovně proti všem výrokům usnesení odvolacího soudu, tedy i proti výroku, jímž tento soud zamítl návrh na připuštění dovolání. Tento výrok však dovoláním samostatně napadnout nelze (jeho odklizením se práva a povinnosti účastníků řízení založená dalšími výroky nemění a jeho správnost je – za předpokladu, že je dovolání podáno proti výroku, ohledně kterého odvolací soud dovolání nepřipustil – prověřována úvahou odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 239 odst. 2 o. s. ř.).

Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), dovolání v tomto rozsahu podle ustanovení § 243b odst. 4 věty první a § 218 odst. 1 písm. c) o. s. ř. odmítl.

V té části, v níž směřovalo proti výroku usnesení, jímž odvolací soud odvolání úpadce odmítl, je dovolání přípustné

podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. e) o. s. ř. (podle ustanovení § 239 o. s. ř. tomu tak být nemůže jednak proto, že – jak správně uvedl odvolací soud – jeho usnesení nebylo usnesením „ve věci samé“, jednak proto, že nešlo ani o „potvrzující“ usnesení odvolacího soudu), avšak není důvodné.

Bez zřetele k tomu, ke kterému dovolacímu důvodu dovolatel své argumenty přiřazuje, Nejvyšší soud zdůrazňuje, že dovolatel může uspět jen s těmi argumenty, jež brojí (lhostejno, zda v rovině skutkové, v rovině právní anebo v rovině vad řízení) proti úsudku odvolacího soudu, že usnesení, jímž soud prvního stupně rozhodl (podle § 27 odst. 2 ZKV) o udělení souhlasu s prodejem nemovitostí mimo dražbu, je usnesením, proti němuž není odvolání přípustné. Jak totiž Nejvyšší soud vysvětlil již v usnesení uveřejněném pod číslem 47/2000 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (od jehož závěrů nevidí důvodu se odchýlit ani v této věci a na něž v podrobnostech odkazuje), jakož i v mnoha dalších svých rozhodnutích, vylučuje li povaha rozhodnutí odvolacího soudu (zde usnesení o odmítnutí odvolání) možnost věcného přezkumu rozhodnutí soudu prvního stupně, pak tvrzení, že rozhodnutí soudu prvního stupně je nesprávné, případně že řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo, je postiženo vadami, sama o sobě důvodnost dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu nezakládají.

Se zřetelem k tomuto omezení se Nejvyšší soud v rovině dovolacího důvodu dle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. zabýval prověřením správnosti závěru odvolacího soudu, že podané odvolání nebylo přípustné.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Vzhledem k době vydání usnesení soudu prvního stupně (26. června 2000) je pro další úvahy Nejvyššího soudu určující výklad zákona č. 328/1991 Sb., ve znění zákonů č. 122/1993 Sb., č. 42/1994 Sb., č. 74/1994 Sb., č. 117/1994 Sb., č. 156/1994 Sb., č. 224/1994 Sb., č. 84/1995 Sb., č. 94/1996 Sb., č. 151/1997 Sb., č. 12/1998 Sb. a č. 105/2000 Sb.

V době vydání usnesení odvolacího soudu již byl sice zákon o konkursu a vyrovnání znovu (s účinností od 21. července 2000) novelizován, a to zákonem č. 214/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, změny nastalé od 21. července 2000 však (a to i s přihlédnutím k článku II. zákona č. 214/2000 Sb., jež co do přechodných a závěrečných ustanovení toliko určuje, že tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení) nemají na další úvahy Nejvyššího soudu žádného vlivu. Přesto, že posledně označený zákon postrádá výslovné ustanovení o tom, že právní účinky úkonů, které nastaly před jeho účinností, zůstávají zachovány, je nutno jej vykládat (stejně, jako to mlčky učinil odvolací soud) v duchu této teze. Jde o tradiční zásadu procesního práva o časových mezích procesních zákonů. Z povahy procesního práva totiž plyne, že změny, které přináší procesní právo nové, mohou působit výlučně ode dne nabytí účinnosti nového zákona, a to i pro řízení, jež byla zahájena před jeho účinností. Účinky procesních úkonů účastníků i soudu, které s nimi spojovala či nespojovala dřívější procesní úprava, však zůstávají zachovány (srov. k tomu shodně např. bod XII. stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 17. června 1998, Cpjn 19/98, uveřejněného pod číslem 52/1998 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, str. 180).

Podle ustanovení § 27 ZKV podstatu lze zpeněžit veřejnou dražbou věcí a jiných penězi ocenitelných majetkových hodnot nebo jejich prodejem mimo dražbu. Veřejnou dražbu věcí a jiných penězi ocenitelných majetkových hodnot včetně podniku provede dražebník na návrh správce. Přitom se postupuje podle zvláštního předpisu (odstavec 1). Prodej mimo dražbu uskuteční správce se souhlasem soudu; při svém rozhodování přihledne soud zejména k vyjádření věřitelského výboru, k době předpokládaného zpeněžení, jakož i k nákladům, které bude třeba vynaložit na další udržování a správu podstaty. Udělí-li soud souhlas, může též stanovit podmínky pro prodej. Věci lze prodat mimo dražbu i pod odhadní cenu. Obdobně lze převést i úpadcovy sporné nebo obtížně vymahatelné pohledávky. Souhlasu soudu není třeba k prodeji věcí bezprostředně ohrožených zkázou nebo znehodnocením. Při zpeněžování správce postupuje tak, aby byla šetřena možnost zachování podnikatelské činnosti a pracovních příležitostí, a tak, aby bylo co nejvíce chráněno životní prostředí nebo jiný zvláště významný obecný (veřejný) zájem. Smluvními předkupními právy není správce vázán (odstavec 2). Zpeněžení věci prodejem podle ustanovení o výkonu rozhodnutí provede soud na návrh správce, který má přitom postavení oprávněného (odstavec 3).

Z ustanovení § 12 ZKV se pak podává, že soud je oprávněn vyžádat si od správce zprávu a vysvětlení, nahlížet do jeho účtů a konat potřebná šetření. Může správci uložit, aby si vyžádal na určité otázky názor věřitelského výboru, nebo mu může dát pokyny sám (odstavec 1). Při výkonu své dohlédací činnosti soud rozhoduje o záležitostech, které se týkají průběhu konkursu, a činí opatření nezbytná k zajištění jeho účelu (odstavec 2).

Podle ustanovení § 1 odst. 1 ZKV účelem tohoto zákona (rozuměj zákona o konkursu a vyrovnání) je uspořádání majetkových poměrů dlužníka, který je v úpadku.

Z ustanovení § 2 odst. 3 ZKV se pak podává, že cílem konkursu nebo vyrovnání je dosáhnout poměrného uspokojení věřitelů z dlužníkovy majetku.

Oproti mínění dovolatele nemá nejvyšší soud pochyb o tom, že rozhodnutím o záležitosti, která se týká průběhu konkursu, jakož i opatřením nezbytným k zajištění účelu konkursu (definovaného ustanovením § 1 odst. 1 ZKV a směřujícího k naplnění cíle konkursu popsaného v ustanovení § 2 odst. 3 ZKV), je i rozhodnutí, jímž konkursní soud uděluje (podle § 27 odst. 2 ZKV) správci konkursní podstaty souhlas s prodejem majetku konkursní podstaty mimo dražbu.

Je zjevné, že smyslu takového rozhodnutí tkví v tom, že zajistit dohled soudu nad činností správce konkursní podstaty v případech, kdy správcem zamýšlený způsob zpeněžení (prodej mimo dražbu, slangově označovaný jako „prodej z volné ruky“) negarantuje sám o sobě maximální výtežnost – jako při zpeněžení veřejnou dražbou – nebo soudní kontrolu – jako při zpeněžení způsobem upraveným v ustanoveních o výkonu rozhodnutí. (Bez zřetele k tomu, že možnost zpeněžení majetku konkursní podstaty způsobem upraveným v ustanoveních o výkonu rozhodnutí od 1. května 2000 výslovně nepředjímalo ustanovení § 27 odst. 1 ZKV, z ustanovení § 27 odst. 3 ZKV plynulo, že tento způsob zpeněžení zůstal správci konkursní podstaty i po uvedeném datu zachován v neomezeném rozsahu. V právní teorii shodně srov. např. Krčmář, Z. in: Zákon o konkursu a vyrovnání. Poznámkové vydání s judikaturou k novele

č. 105/2000 Sb., účinné k 1. 5. 2000. 1. vydání, IFEC, Praha 2000, str. 27–28, bod 1 a 3 poznámek k novele, nebo Kotoučová J. in: Zákon o konkursu a vyrovnání po novele v roce 2000. Zákony s poznámkami. 1. vydání, C. H. Beck, Praha 2001, str. 125, bod 1 poznámek, a v soudní praxi pak usnesení Nejvyššího soudu uveřejněné pod číslem 16/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Bez soudního dohledu (projevujícího se požadavkem souhlasu soudu) by takový postup správce mohl (ke škodě konkursních věřitelů) ohrozit naplnění účelu a sledovaného cíle konkursu (srov. § 1 odst. 1 a § 2 odst. 3 ZKV).

Závěr, že rozhodnutí, jímž konkursní soud uděluje (podle § 27 odst. 2 ZKV) správci konkursní podstaty souhlas s prodejem majetku konkursní podstaty mimo dražbu, je rozhodnutím vydaným v rámci dohlédací činnosti konkursního soudu, ostatně sdílí i právní teorie. Tak např. Steiner, V. in: Zákon o konkursu a vyrovnání. Komentář. 1. vydání, Linde Praha a. s., Praha 1995, str. 156, na dané téma uvádí, že „ke všem důležitým úkonům spojeným se správou je správce povinen vyžádat si souhlas věřitelského výboru a dbát pokynů soudu (§ 12 odst. 1 ZKV). (...) Mezi zmíněné důležité úkony správcovy náleží zejména též prodej, k němuž dochází z volné ruky (§ 27 odst. 2 ZKV)“; Zoulík, F. in: Zákon o konkursu a vyrovnání. Komentář. 3. vydání, C. H. Beck, Praha 1998, str. 125, pak výslovně uvádí, že „souhlas soudu s prodejem a stanovení jeho podmínek má nepochybně ráz opatření podle § 12 ZKV“.

Zbývá vypořádat se s tím, zda skutečnost, že v době vydání usnesení soudu prvním stupně postrádal zákon o konkursu a vyrovnání ustanovení, jež vylučovalo přípustnost odvolání proti rozhodnutím soudu vydaným při výkonu dohlédací činnosti, měla vliv na správnost závěru odvolacího soudu, že odvolání není ani tak přípustné.

Podle ustanovení § 202 odst. 2 písm. a) o. s. ř. není odvolání přípustné také proti usnesení, jímž se upravuje vedení řízení.

Vypuštění ustanovení § 12 odst. 3 ZKV ze zákona o konkursu a vyrovnání bylo zjevnou legislativní chybou, což naznačuje i důvodová zpráva k zákonu č. 214/2000 Sb., kterým bylo uvedené ustanovení do zákona o konkursu a vyrovnání vráceno (tentokrát jako ustanovení § 66b odst. 2). V obecné části označené důvodové zprávy s uvádí, že při projednávání návrhu novely zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (pozdějšího zákona č. 105/2000 Sb., Senát návrh vrátil Poslanecké sněmovně, která novelu zákona posléze přijala ve znění senátního tisku. Senát však svým usnesením zrušil (a Poslanecká sněmovna toto rozhodnutí potvrdila) bod 106 poslaneckého návrhu, tj. ustanovení § 66 až § 66f, obsahující procesní ustanovení stávající. K bodům 2., 3. a 4. návrhu novely pozdějšího zákona č. 214/2000 Sb. (§ 66b se nacházel pod bodem 3.) důvodová zpráva poznamenává, že (zákonem č. 105/2000 Sb.) přijatá úprava vytváří situaci, kdy v zákonu o konkursu a vyrovnání prakticky absentuje procesní úprava, tzn. že vedle ustanovení hmotně-právní povahy chybějí ustanovení o postupu v řízení o konkursu. I když by se snad dalo dovodit výkladem analogické použití občanského soudního řádu, musel by soud tento obecný procesní předpis používat v celém rozsahu, což by znamenalo značné zformalizování a zpomalení konkursního řízení, v případech větších konkursů jeho úplné zablokování, s tím, že povaha konkursního

řízení naopak vyžaduje v některých směrech úpravu zvláštní.

Nemůže být též přehlédnuto, že v důsledku oné legislativní chyby bylo pro dobu od 1. května 2000 do 20. července 2000 ze zákona o konkursu a vyrovnání bez náhrady odklizen také ustanovení § 3 odst. 1, podle kterého, není-li stanoveno jinak, použijí se pro konkurs a vyrovnání přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu. Bez zřetele k absenci výslovné úpravy vztahu zákona o konkursu a vyrovnání k občanskému soudnímu řádu jako jednotnému civilnímu procesnímu předpisu pro všechny věci náležející do civilní pravomoci soudů, lze uzavřít, že zákon o konkursu a vyrovnání se tímto způsobem v době od 1. května 2000 do 20. července 2000 vrátil zpět do stavu, jenž zde byl před 1. červnem 1996 (před novelou zákona o konkursu a vyrovnání provedenou zákonem č. 94/1996 Sb.). Podle § 3 odst. 2 ZKV v tehdejší znění platilo, že pro konkurs a vyrovnání se použijí (nikoli jen přiměřeně) ustanovení občanského soudního řádu, nestanoví-li zákon o konkursu a vyrovnání jinak. V právní teorii srov. shodně např. Krčmář, Z. in: Otázka pro ..., Právní zpravodaj číslo 5, ročník 2000, str. 2, a v rozhodovací praxi soudů pak důvody usnesení Nejvyššího soudu uveřejněného pod číslem 73/2001 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.

Z pohledu tohoto legislativního stavu je podle přesvědčení Nejvyššího soudu opodstatněný i závěr, že usnesení konkursního soudu vydaná v době od 1. května 2000 do 20. července 2000 v rámci dohlédací činnosti soudu podle § 12 ZKV, jsou (byla) usneseními o vedení (konkursního)

řízení (slovy § 12 odst. 2 ZKV rozhodnutími konkursního soudu o záležitostech, které se týkají průběhu konkursu), pro která se s ohledem na nikoli jen přiměřené použití ustanovení občanského soudního řádu uplatnilo omezení přípustnosti odvolání podle ustanovení § 202 odst. 2 písm. a) o. s. ř.

Lze tudíž uzavřít, že odvolací soud postupoval správně, jestliže odvolání, které směřovalo proti rozhodnutí soudu prvního stupně vydanému v rámci dohlédací činnosti soudu, odmítl; šlo totiž o odvolání podané proti rozhodnutí, proti němuž není tento opravný prostředek přípustný [§ 218 odst. 1 písm. c) o. s. ř.].

Dovolání neobstojí ani v rovině dovolacích důvodů dle § 241 odst. 3 písm. b) a c) o. s. ř. Ponechají-li se stranou argumenty směřující výlučně proti věcné správnosti rozhodnutí soudu prvního stupně a argumenty, které se netýkají prověření správnosti procesního postupu, který vyústil v odmítnutí odvolání (včetně argumentu, že o věci v prvním stupni rozhodl vyloučený soudce), pak dovolatel snesl na podporu závěru o existenci těchto dovolacích důvodů stejné argumenty jako ty, jež Nejvyšší soud neshledal opodstatněnými při prověření dovolacího důvodu dle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř.

Nejvyšší soud nezjistil existenci vad řízení, k nimž u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), ani z obsahu spisu; proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), dovolání proti výroku usnesení, jímž odvolací soud odmítl odvolání úpadce, zamítl (§ 243b odst. 1 a 5 o. s. ř.).

Předběžné opatření. Přípustnost dovolání

§ 236 odst. 1, § 238a odst. 1 písm. a), § 238a odst. 2 o. s. ř.

Proti usnesení, kterým odvolací soud mění nebo potvrzuje usnesení, jímž soud prvního stupně rozhodl o tom, zda nařídí předběžné opatření, není dovolání přípustné; to platí i pro rozhodování o předběžných opatřeních ve věcech konkursu a vyrovnání.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. 29 Odo 201/2003

Z odůvodnění:

Krajský soud usnesením ze dne 14. září 2001, čj. 52 K 92/97 1541, zamítl návrh úpadce na nařízení předběžného opatření, kterým by správci konkursní podstaty

- zakázal zpeněžovat majetek konkursní podstaty do doby, než bude pravomocně rozhodnuto o zamítnutí návrhu úpadce na nucené vyrovnání,
- uložil podávat návrhy na zpeněžení majetku konkursní podstaty pouze po předchozím souhlasu úpadce a zástupce věřitelů,
- uložil neprodleně sdělit úpadci veškeré informace týkající se majetku zahrnutého do konkursní podstaty,

a jímž by dále úpadci samotnému uložil podat návrh na nucené vyrovnání nejpozději do šedesáti dnů ode dne, kdy bude pravomocně vypořádáno zaniklé společné jmění manželů úpadce a R. K., nebo do šedesáti dnů ode dne, kdy bude pravomocně zamítnut návrh úpadce na zrušení konkursu, s tím, že pokud nebude návrh na nucené vyrovnání

v dané lhůtě podán, má se za to, že úpadce od podání návrhu na nucené vyrovnání upustil.

K odvolání úpadce vrchní soud usnesením ze dne 7. prosince 2001, čj. 1 Ko 505/2001 1649 (dříve šlo o č. l. 1647), usnesení soudu prvního stupně potvrdil.

Proti usnesení odvolacího soudu a výslovně též proti usnesení soudu prvního stupně podal úpadce včasné dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 238a ve spojení s ustanovením § 237 odst. 1 písm. c) občanského soudního řádu, namítaje, že jsou dány dovolací důvody uvedené v ustanovení § 241a odst. 2 pod písmeny a) a b) o. s. ř., tedy, že řízení před oběma soudy je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci [písmeno a)], a že tato rozhodnutí spočívají na nesprávném právním posouzení věci [písmeno b)]. V dovolání snáší argumenty na podporu závěru o existenci uplatněných dovolacích důvodů a požaduje, aby Nejvyšší soud obě rozhodnutí zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Dovolatel výslovně napadl dovoláním i rozhodnutí soudu prvního stupně.

Dovolání je ve smyslu ustanovení § 236 odst. 1 o. s. ř. mimořádným opravným prostředkem, kterým lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu. Z uvedeného vyplývá, že dovoláním rozhodnutí soudu prvního stupně úspěšně napadnout nelze.

Opravným prostředkem pro přezkoumání rozhodnutí okresního soudu nebo rozhodnutí krajského soudu vydaného v řízení v prvním stupni je podle ustanovení § 201 o. s. ř. odvolání, pokud to zákon nevyklučuje; občanský soudní řád proto také neupravuje funkční příslušnost soudu pro projednání dovolání proti takovému rozhodnutí. Jelikož nedostatek funkční příslušnosti je neodstranitelným nedostatkem podmínky řízení, Nejvyšší soud řízení o „dovolání“ proti rozhodnutí soudu prvního stupně, které touto vadou trpí, podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. zastavil (shodně srov. např. důvody usnesení Nejvyššího soudu uveřejněného pod číslem 10/2001 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

V části, v níž směřovalo proti usnesení odvolacího soudu, není dovolání přípustné.

Jak Nejvyšší soud vysvětlil v usnesení uveřejněném pod číslem 62/2002 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále též jen „R 62/2002“), v řízení o dovolání, které se má projednat a rozhodnout podle občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. ledna 2001 (a o takový případ jde se zřetelem k datu vydání obou rozhodnutí soudů nižších stupňů i v této věci), není dovolání proti usnesení, jímž odvolací soud potvrdil usnesení soudu prvního stupně o zamítnutí návrhu na nařízení předběžného opatření, přípustné. Žádné z ustanovení občanského soudního řádu, jež se zabývají přípustností dovolání (srov. § 237, § 238, i § 239 o. s. ř.), totiž takovou možnost nepřipouští.

Jak se výslovně podává z již zmíněného R 62/2002, oporou pro závěr, že dovolání je přípustné, nemůže dovolateli být ani ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., neboť to vyžaduje, aby napadené potvrzující rozhodnutí odvolacího soudu mělo po právní stránce zásadní význam „ve věci samé“. Podmínka, aby šlo o „věc samu“ je ostatně kladena i v případech popsanych v ustanoveních § 237 odst. 1 písm. a) a b) o. s. ř. Usnesení, jímž soud prvního stupně rozhoduje o tom, zda nařídí předběžné opatření, ani usnesení odvolacího soudu takové usnesení potvrzující nebo měnící však rozhodnutím „ve věci samé“ není.

Oproti očekávání dovolatele nelze závěr o nepřípustnosti dovolání zvrátit ani poukazem na úpravu obsaženou v ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o. s. ř., podle kterého je dovolání přípustné i proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto ve věci konkursu a vyrovnání. Dovolatel totiž přehlédl, že dle ustanovení § 238a odst. 2 o. s. ř. platí v takovém případě obdobně ustanovení § 237 odst. 1 a 3 o. s. ř. Podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o. s. ř. tedy dovolání ve věci konkursu a vyrovnání je (může být) přípustné, jen směřuje li proti těm rozhodnutím odvolacího soudu, jimiž se mění nebo potvrzují konkursní či vyrovnací rozhodnutí soudu prvního stupně „ve věci samé“ (shodně srov. též usnesení Nejvyššího soudu uveřejněné pod číslem 58/2002 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Takovou podmínku usnesení odvolacího soudu – jak uvedeno výše – nesplňuje.

Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), dovolání proti usnesení odvolacího soudu podle ustanovení § 243b odst. 5 a pod.e § 218 písm. c) o. s. ř. odmítl jako nepřípustné.

Informace z tisku

Rekodifikace úpadkového práva

Redakční rada doporučuje členům KSKŘI v ČR rozsáhlý článek, uveřejněný v Konkurzních novinách číslo 4, ze dne 16. února 2005, pod názvem „Strastiplná cesta českého úpadkového práva v datech – No comment...“.

Stejně téma z pohledu člena rekodifikační komise rozkrývá na stránkách Bulletinu Ing. Erich Deutsch. Připomeňme, že KSKŘI v ČR se na procesu rekodifikace úpadkového práva aktivně podílí již od roku 2001 a to věcnými připomínkami, tvorbou návrhu komorového zákona, který předložila jak Ministerstvu spravedlnosti, tak Poslanecké sněmovně Parlamentu.

V současné době je hotový návrh úpadkového zákona a zákon doprovodný, které zpracovalo MS ČR a tým místopředsedy vlády Ing. Martina Jahna zpracoval rovněž návrh úpadkového zákona. Oba tyto návrhy jsou pro Vaši informaci zveřejněny na www.kskri.cz. Poslanecká novela ZKV č. 328/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, sněmovní tisk 635, je k nahlédnutí na www.psp.cz. Z článku uvádíme krátké výňatky.

„Mezi autory, předkladateli, navrhovateli, politiky a poslanci to zajiskřilo, což dalo podnět k napsání několika dopisů našich čtenářů, kteří nevěřícně kroutí hlavami – není divu, jde vesměs o správce konkursní podstaty. Oč jde? O nic menšího než o připravovaný nový úpadkový zákon, který by měl vstoupit v platnost někdy v roce 2006, což je už termín spíše z pohádkové říše, protože v tento rok se konají volby a jak známe české politiky, nikdo si nebude pálit prsty schvalováním nového úpadkového zákona, který už dnes vyvolává četné diskuse.

Co se děje na poslanecké a politické forbíně, na to najdeme odpověď ve zpravodajství ČTK z jednotlivých dnů. Nebudeme nic komentovat, není totiž proč.“

„Praha, 24. ledna 2005 – Ministr Němec nestáhne reformu konkursů z připomínkového řízení

MS ČR nevyhoví požadavku vicepremiéra Martina Jahna a nestáhne svůj návrh reformy úpadkového práva z připomínkového řízení. Jahn požadoval, aby do připomínko-

vého řízení šla reforma připravená jeho týmem, která údajně více chrání věřitele. MS ČR však oponuje, že příliš velká moc všech věřitelů by mohla vést k rychlé likvidaci dlužníků, aniž by jim byla dána možnost na ozdravení. Zájmem většiny věřitelů prý není záchrana podniku, ale co nejrychlejší získání svých peněz...

Praha, 3. února 2005 – Spor Jahna a Němce o úpadkový zákon by měl vyřešit ministr Bureš

Legislativní rada vlády projedná oba existující návrhy na reformu konkursů a rozhodne, o kterém z nich bude rozhodovat vláda, řekl dnes Bureš na snídani s investory, kterou uspořádalo Sdružení pro zahraniční investice. Podle Bureše je pravděpodobné, že výsledný text bude kombinací obou návrhů. Za komplexnější považuje materiál z dílny Němce. Ten je prý více propracovaný v procesních postupech, od počátku obsahoval důvodovou zprávu i návrhy na potřebné změny v dalších asi 70 souvisejících zákonech. Návrh Jahna, který byl doplněn o důvodovou zprávu až minulou středu, označil Bureš za „manažerského průvodce věřitelů“. V důležitých oblastech se prý oba návrhy shodují ...

Praha, 6. února 2005 – Vládní spor o podobu nového úpadkového zákona pokračuje

Zatímco v připomínkovém řízení je reforma ministra spravedlnosti Pavla Němce, hospodářská rada vlády v pátek podpořila konkurenční návrh vicepremiéra pro ekonomiku Martina Jahna. Pro Jahnův návrh byl ministr financí Bohuslav Sobotka, ministr průmyslu a obchodu Milan Urban i zástupci firem a podnikatelů, řekl ČTK Jahnův mluvčí Aleš Michl.

Hospodářská rada vlády prý jednoznačně doporučila, aby se vláda zabývala pouze Jahnovým návrhem. Ministr a vrchní vládní legislativec Jaroslav Bureš však již ve středu řekl, že na jednání kabinetu zřejmě půjde kompromisní verze, o které rozhodne legislativní rada vlády. On sám se přiklonil spíše k Němcově návrhu, který označil za komplexnější. Ministr Sobotka uvedl, že Němcův návrh by neměl být vládě předložen, dokud nebude obsahovat připomínky Jahnova týmu. Bureš však tvrdí, že tyto připomínky již byly do návrhu ministerstva spravedlnosti zapracovány ...

Praha, 9. února 2005 - Poslanci by měli hlasovat o úpadkovém zákonu

Sněmovna má dnes hlasovat o návrhu zákona o konkursu a vyrovnání. V jeho případě hledají politici jen těžko

kompromisní podobu předlohy. Hlavní spor vedou o to, kdo by měl jmenovat konkursní správce. Část poslanců, za které mluví ODS, chce, aby to byl věřitelský výbor. Jiný názor ale mají poslanci v čele se Zdeňkem Koudelkou (ČSSD). Soudí, že konkursního správce by měl jmenovat předseda soudu, a ne soudce, který prohlašuje konkurs. Dosavadní rozprava naznačuje, že návrh má varianta prosazovaná ODS.

Praha, 9. února 2005 - o několik hodin později: Zákon o konkursu a vyrovnání vrátila sněmovna do druhého čtení

Poslanci a sněmovní výbory se budou pravděpodobně zabývat poslaneckou novelou zákona o konkursu a vyrovnání. Předlohu dnes totiž sněmovna na návrh předkladatelů vrátila do druhého čtení. Schvalování zákona sněmovna naplánovala na pátek 18. února 2005...

Sněmovna začala projednávat tuto poslaneckou předlohu více než před půl rokem. Poslanci se shodují na tom, že novela by měla omezit rozsáhlé pravomoci konkursního soudce a správce konkursní podstaty, zabránit možnostem korupce, výrazně posílit pozici věřitelského výboru a zajistit aktivní účast věřitelů na konkursu. Dále by také měla zjednodušit, zrychlit a tím i zlevnit konkursní řízení...

Praha, 10. února 2005 – Až třetí čtení rozhodne jaká bude podoba konkursního zákona

Předlohu dnes sněmovna propustila do závěrečného čtení, které by se mělo uskutečnit v pátek 18. února. Situace v předloze je ale značně nepřehledná. Před hlasováním jsou totiž desítky návrhů... Někteří poslanci se ale bojí, že pokud sněmovna předlohu schválí v nynější podobě, budou mít banky při vyplácení peněz z konkursní podstaty nárok na větší díl peněz. Jako přednostní, zástavní věřitelé, by nedostali jen 70 procent ze zpeněženého majetku, ale celou částku. Zbývajících 30 procent slouží na uhrazení nákladů konkursu včetně odměny správce konkursní podstaty. Řada odborníků upozorňuje, že na ostatní věřitele, zejména podnikatele, kteří mají vůči úpadci pohledávky z obchodního styku, tak nezůstane skoro nic. Předkladatel tvrdí, že změna ze 70 na 100 procent má vést k tomu, že se banky nebudou tolik snažit o přísné zajištění úvěrů nemovitostmi a dalším majetkem. Tím by se totiž mohl zlepšit přístup podnikatelům k penězům..."

Poznámka Redakční rady:

- pokračování článku lze nalézt v Konkurních novinách č.5 ze dne 2. března 2005 pod názvem „Jen optimisté věřili v zázrak“ – No comment – 2.
- další zajímavý rozbor situace je uveřejněn v HN ze dne 7. března 2005 (J. Pravec, O. Skálová, Konkursy: euronovele nic nebrání); závěr článku – citace: „V řadách poslanců ČSSD, zejména na levici, je už slyšet, že zhruba rok, který zbývá do voleb, nebude na přijetí nového úpadkového zákona stačit.“

METODICKÁ PORADNA KOMORY

Na Komoru, se v rámci metodické poradny obrátil její člen s žádostí o zodpovězení tohoto dotazu:

„Na právnickou osobu byl prohlášen konkurs v měsíci únoru. VZP jako věřitel přihlásil do konkursního řízení pohledávku z titulu dlužného pojistného za zaměstnance za měsíce leden a únor jako pohledávku za podstatou. Odůvodňuje to tím, že lednový i únorový výplatní termín byl až v době po prohlášení konkursu. Pokud má VZP pravdu, proč také SSZ nechce pojistné za toto období jako pohledávku za podstatou?“

KSKŘI odpověděla:

„Cílem konkursního řízení je ve smyslu ustanovení § 2 odst. 2 ZKV poměrné uspokojení oprávněných věřitelů z dlužníkovy majetku. K tomu je třeba, aby věřitelé své pohledávky do konkursu přihlásili a aby po provedeném řízení byly jejich pohledávky zahrnuty do rozvrhového usnesení soudu. Zákon však umožňuje uspokojení některých nároků i mimo rozvrhové usnesení, viz § 31 ZKV. V ustanove-

ní § 31 odst. 2 ZKV je uveden výčet pohledávek za podstatou. Zde je uvedeno i pojistné na veřejné zdravotní pojištění. Jedná se však o takové pojištění, které se týká podstaty, a to jak časově, tj. musí se týkat základu vzniklého teprve za konkursu a nikoli před ním, i když byly předepsány teprve po prohlášení konkursu, tak i věcně, tj. musí dospět za konkursu. Pojistné, jako pohledávka za podstatou, které lze uspokojit v průběhu konkursního řízení, lze považovat jen takové pojistné, které připadá na dobu po prohlášení konkursu a patří do druhé třídy (§ 32 ZKV), nejsou pohledávkami za podstatou. Vzhledem k tomu, že pohledávku za podstatou lze uplatnit kdykoli v řízení, nepatří tato pohledávka mezi pohledávky, které je třeba přihlásit do konkursu. Z toho lze dovodit, že pohledávky přihlášené do konkursu podle § 20 ZKV nejsou pohledávkami za podstatou. Z toho vyplývá, že pohledávky VZP, které vznikly před prohlášením konkursu, sdílejí stejný osud jako ostatní pohledávky, tj. je třeba je přihlásit do konkursu s cílem, aby byly zařazeny do rozvrhového usnesení a posléze uspokojeny.“

Info sekretariátu KSKŘI**WEBOVÉ STRÁNKY KSKŘI**

Sekretariát upozorňuje členy KSKŘI v ČR na webové stránky www.kskri.cz, kde jsou uveřejněny jak v otevřené, tak v uzavřené oblasti aktualizované informace, např. o kvalifikačních zkouškách, tisku vizitek, judikáty, aktualizace zákonů, odborné články, zápisy z jednání představenstva, záznam voleb, apod. Heslo do uzavřené oblasti Vám sekretariát sdělí na základě Vašeho členského čísla a platného členství.

ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY 2005

V měsíci lednu 2005 byly členské základně rozeslány faktury na úhradu členských příspěvků pro tento rok a zároveň s nimi byl rozeslán formulář k aktualizaci kontaktního spojení. Někteří členové mají, dle došlých informací obtíže se

zadáním platby a to jak přes internet, tak složenkou. Pro upřesnění uvádíme potřebné informace:

Číslo účtu KSKŘI v ČR: 3741007

Kód banky: 2700 (HVB Bank Czech Republic)

Variabilní symbol: číslo faktury – bez písmen, je možné i bez lomítek

Konstantní symbol: 0308

Platba pro rok 2005: 2 500,-Kč

AKTUALIZACE KONTAKTNÍHO SPOJENÍ

Sekretariát obdržel zpět okolo 250 kusů formulářů k aktualizaci kontaktních spojení a dovoluje si Vás požádat, abyste, pokud jste tak již neučinili, formulář odeslali nyní.

AKTUALIZACE KONTAKTNÍHO SPOJENÍ		
Na webových stránkách KSKŘI chci v seznamu členské základny zveřejnit toto kontaktní spojení:		
Jméno:	Příjmení:	Titul:
Adresa trvalého bydliště:		PSČ
Korespondenční (dosílací adresa):		PSČ
Tel.:	Fax:	
Mobil:	e-mail	
Na webových stránkách KSKŘI chci v seznamu členské základny zveřejnit toto kontaktní spojení: * adresu trvalého bydliště * korespondenční – dosílací adresu * telefon * fax * mobil * e-mail *) označte, které kontaktní spojení chcete zveřejnit		
V.....2005		..... podpis

VÝZVA PŘEDSTAVENSTVA KSKŘI v ČR

Vážené členky, vážení členové,

valná hromada schválila jako jeden z bodů činnosti představenstva pro rok 2005 řešit „**PROBLÉMY VE VÝKONU ČINNOSTI LIKVIDÁTORŮ.**“

Cílem řešení je zpracování celkové analýzy, na jejímž základě by měl být připraven komplexní návrh legislativních úprav, jehož finálním produktem by bylo zlepšení podmínek pro činnost likvidátorů.

Představenstvo se obrací k členům Komory, kteří byli ustaveni do funkce likvidátora u společností, o jejichž likvidaci rozhodl soud, s žádostí o zaslání těchto údajů, návrhů a připomínek, zejména:

- počet přidělených likvidací nařízených soudem za rok 2003 a 2004,
- název soudu, který o likvidaci rozhodl,
- problémy, které vnímají likvidátoři při výkonu své činnosti.

Ti členové, kteří aktivně přispějí svými poznatky do připravované analýzy likvidací, budou zahrnuti do seznamů, na jejichž základě bude Komora v budoucnu doporučovat soudům a jiným orgánům své specialisty.

Termín 20. dubna 2005.

představenstvo KSKŘI v ČR